

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja, Łódź, Piotrkowska 106.

Konto czekowe w P. K. O. Nr. Nr. 61.119 i 64.730.

Cena 20 groszy

Telefony „Głosu Polskiego“ — Redakcja dzienna 19-7
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99
00000 administracja i ekspedycja 1-99 00000

Marsz. Piłsudski przedłużył urlop

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:
Jak się dowiadujemy, marszałek Piłsudski przedłużył swój pobyt w Rumunii i powróci do kraju około 25 b. m.

Min. Zaleski

powraca z Genewy

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:
Powrót ministra Zaleskiego z Genewy do Warszawy oczekiwany jest w końcu bieżącego tygodnia.

Dwugodzinna konferencja

odbył prez. Rzplitej z premierem Bartlem

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:
Premier p. Bartel o godz. 4-ej po poł. został przyjęty przez prezydenta Rzplitej na zamku. Konferencja trwała dwie godziny.
W godzinach wieczornych p. premier przyjął podsekretarza stanu w M. S. Zagr. p. Wysockiego oraz ministra pracy i o. s. p. Jurkiewicza.

Rokowania polsko-niemieckie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:
W dniu dzisiejszym obradować będą komisje węglowa, taryfowo-celna i weterynaryjna konferencji polsko-niemieckiej.

18 oficerów oskarżonych o nadużycia

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:
Na wokandyje sądu wojskowego w Warszawie znajduje się dzisiaj sprawa o nadużycia w wojskowym instytucie geograficznym.
Na ławie oskarżonych zasiadzie 18 oficerów z pułkownikiem zdzisławem Jaworskim na czele.
Do sprawy powołano około 200 świadków.
Zaznaczyć należy, że sprawa gen. Jazwińskiego szefa wojskowego instytucie geograficznego została wydzielona i przekazana sądowi generalskiemu.

Dr. Leon

Szajerowicz

po powrocie z Druskiennik wznowił przyjęcia choroby wewnętrzne i kobiece
do 11 r. i od 5-7 pp.
ul. Traugutta 8, tel 35-71.

Profesor

Stanisław Nirnstein

wznowił lekcji gry fortepianowej
ul. Traugutta 12
front III B

Portorico i Floryda zniszczone

Miljonowe straty wyrządził szalejący huragan wśród miast i plantacji Ameryki Północnej

JACKSONVILLE, (Floryda). — 17 września. — Straszliwy orkan, który

ZNISZCZYŁ PORTORICO,

osiągnął już wybrzeże Florydy. Według komunikatu biura meteorologicznego w Miami orkan, szalejący obecnie na morzu Karaibskim jest znacznie silniejszy, aniżeli — tornado z r. 1926, które uczyniło na Florydzie tak okropne spustoszenie.

Obecnie na największe niebezpieczeństwo narażona jest **MIEJSCOWOŚĆ DAYTON BEACH,**

która leży w ośrodku trąby powietrznej.

W znanej miejscowości kąpielowej Pahnbeach, ucierpiała szczególnie dzielnica, położona nad morzem.

Fale, które się wdarły na brzeg **ZNISZCZYŁY CAŁY SZEREG PRZEŚLICZNYCH WILLI.**

Pozatem w zachodniej części miasta jest zupełnie zniszczona elektrownia.

Wczoraj o g. 9-ej wieczorem radjostacja Jupiter-inlet przerwała nadawanie sygnałów. Przypuszczają, że

RADJOSTACJA JEST ZNISZCZONA

przez burzę.

Cała ludność, wczas ostrzeżona o zbliżającym się orkanie, schowała się do piwnic i specjalnych schronisk.

Z powodu przerwania wszelkich połączeń, brak jest bliższych wiadomości z terenów, nawiedzonych katastrofą.

100 tys. sztuk bydła zginęło

SAN JUAN, (Portorico). 17-go września. — Według urzędowych doniesień, liczba 1.000 osób, które miały paść ofiarą orkanu, jest przesadzona. Liczby ofiar narazie ustalić nie można.

Pewną jest rzeczą, że tysiące osób żyje w skrajnej nędzy i głodzie.

Szkody jedynie tylko w plantacjach cukru wynoszą

25 MILJONÓW DOLARÓW.
Okolo 100 tysięcy sztuk bydła zginęło.

Wielkie spustoszenie w San Juan

NOWY JORK, 17 września. — (Pat.) — Aczkolwiek wydaje się, że huragan, który szalał nad wyspami Bahamskimi, wyrządził sto sunkowo niewielkie szkody, ostatnie doniesienia z San Juan świadczą o okropnym spustoszeniu.

SZKODY WYNOSZĄ OKOŁO MILJONA DOLARÓW.

Niemal połowa ludności Portorico pozostała bez dachu nad głową. Nadeszło stamtąd wiele kablogramów, w których nieszczęśli

wa ludność prosi o dostarczenie żywności i odzieży. Uciekinierzy z miejscowości, najciężej dotkniętych huraganem, rozproszyli się po sąsiednich miastach.

13 milj. funtów szter. szkody

NOWY JORK, 17 września. — (Pat.) — Jak obliczają straty, wyrządzone przez huragan, wynoszą 13 milionów funtów szterlingów, przyczem cyfra ta nie obejmuje własności prywatnej i publicznej jak np. szkół i różnych instytucji **STRATY W ZBIORACH KAWY WYNOSZĄ 2 MILJ. FUNTÓW.**

Tornado niszczy Floryde

NOWY JORK, 17 września. — (PAT.) — Liczba ofiar huraganu w Portorico określana jest chaotycznie **NA 200 OSÓB.**

Gubernator Towner oświadcza jednak, że liczba ta jest prawdopodobnie większa. Z drugiej strony przypuszczają, że liczba tysięcy ofiar, podana przez dzienniki jest przesadzona. Huragan wyrządził również znaczne szkody na wybrzeżu Florydy, przyczem jednak obeszło się bez ofiar w ludziach. Komunikacja telegraficzna i telefoniczna przzerwana.

Wiatr posuwa się z szybkością 160 klm. na godzinę.

Huragan szaleje w Chinach

PARYŻ, 17 września. (Pat.) — Komunikat ministerstwa kolonii w sprawie cyklonu, jaki szalał na Antyllach, stwierdza, że straty na Martynice, o ile chodzi o okolice wiejskie, są mniej poważne niż się obawiano. Natomiast poważne są straty w miastach portowych. Na wyspie Guadalupie straty są bardzo znaczne. Wszystkie plony są zniszczone. Wiele domów zawaliło się. 3 osoby poniosły śmierć.

Spustoszenie w miastach portowych

LONDYN, 17 września. (ATE.) Nad środkowemi Chinami przeszedł

NIEZWYKLEJ SIŁY TAJFUN, który w ciągu dwóch dni zdołał spustoszyć liczne miejscowości, położone na wschodnim wybrzeżu morza Chińskiego. Wiele domów jest zniszczonych. Brak komunikacji kolejowej i drutowej.

Wskutek oberwania się chmury, **RZEKI GWAŁTOWNIE WEZBRAŁY,**

Wielu mieszkańców potonęło. W rejonie Szanghaju woda zalała tereny francuskiej koncesji i obóz marynarki amerykańskiej.

Prez. Rzplitej wziął udział w pogrzebie profesora s. p. Jana Zawidzkiego

WARSZAWA 17 (Pat) Dziś odbył się pogrzeb znakomitego chemika prof. politechniki warsz. s. p. Jana Zawidzkiego.

O godz. 11 odbyło się w kościele Zbawiciela nabożeństwo żałobne na które przybył prezydent Rzplitej. Pan prezydent złożył kondolencje rodzinie zmarłego uczonogo. Rząd reprezentował na nabożeństwie wice-min. W. R. i O. P. Czerwiński. Obecni byli wszyscy profesorowie Politechniki warszawskiej, rektorzy wyższych uczelni, delegacje z Krakowa, Poznania i Lwowa.

Po nabożeństwie koledzy zmar

łego profesora wynieśli trumnę na barkach. Kondukt pogrzebowy skierował się w stronę ul. Polnej i zatrzymał się przed gmachem politechniki na której powiewały flagi żałobe. Tutaj ze stopni przemawiali: rektor Politechniki prof. Świętosławski oraz dziekan prof. Smoleński, podkreślając w swoich przemówieniach wielkie zasługi jakie położył dla nauki i ojczyzny zmarły profesor.

Po skończonych przemówieniach kondukt ruszył na cmentarz powązkowski, gdzie nad otwartą mogiłą wygłoszono szereg przemówień.

Polsko-niemiecka Konferencja przemysłowa

odbędzie się w przyszłym miesiącu w Warszawie

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego“ (St. Gr.) telefonuje:

Dowiaduję się, że 19 i 20 października r. b. odbędzie się w Warszawie wspólna konferencja przedstawicieli polskich izb handlowo-przemysłowych i kierowników organizacji kupieckich polskich, przedstawicieli wielkiego

handlu i bankowości Śląska niemieckiego.

Konferencję tę zainicjował prezes izby handlowo-przemysłowej wrocławskiej dr. Grunda.

Konferencja dotyczyć będzie spraw komunikacyjnych, a także ściślejszej współpracy giełd towarowych.

4 milj. podpisów zbierają komuniści w celu przeprowadzenia w Niemczech plebiscytu

Berlin 17 (Pat) Minister spraw wewn. postanowił dopuścić do zbierania podpisów na urządzenie plebiscytu nad komunistycznym projektem ustawy, zakazującym

budowy pancerników. Plebiscyt odbędzie się, jeżeli zebranych będzie 10 proc. głosów uprawn. do głosowania, tj. jeżeli komuniści zdołają zebrać 4 milj. podpisów.

Min. Zaleski z Briandem

konferowali nad ewakuacją Nadrenji

GENEWA, 17 września. (Pat.) W dzisiejszej dłuższej rozmowie ministra Zaleskiego i Brianda omawiano przebieg i wyniki wczorajszej konferencji sześciu, jak również zastanawiano się nad znaczeniem zmian, jakie mogą powstać w dotychczasowym stanie bezpieczeństwa Europy, wskutek ewentualnych wyników zapowie-

dzianych wczoraj oficjalnie rokowań co do Niemiec przedterminowej ewakuacji Nadrenji.

Ustalono przytem, że przy pertraktacjach, dotyczących składu, przedmiotu i zakresu działania, oraz czasu trwania projektowanej komisji konstytucyjno-pojednawczej interesy Polski wzięte będą pod uwagę.

Kancelerz Miller

przybył do Baden-Baden

BERLIN, 17 (Pat) Kancelerz Miller przybył dzisiaj o godz. 10.15 do Baden-Baden. Kancelerz udał się bezpośrednio z dworca do ministra Stresemana, aby odbyć z nim dłuższą rozmowę o wynikach konferencji genewskiej.

Dr. med.

S. Niewiażski

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczościowych
Przyjmuje od 5 do 9 wiecz
Sienkiewicza 34, tel. 59-40.

Arystokrata niemiecki wśród towarzyszy bolszewickich

Po sześciu latach posłowania w Moskwie poseł niemiecki hr. Brockdorff von Rantzau przeszedł się do wieczności. Nie był on w gronie dyplomatów niemieckich osobistością tuzinkową i jeżeli można podawać w wątpliwość trafność wskazywanej i przeprowadzonej przez niego drogi, trzeba mu przyznać odwagę w jej wyborze oraz wytrwałość i wiele zręczności w praktycznym jej stosowaniu.

Dzięki zdolnościom i stosunkom von Rantzau już przed wojną zajął wybitne miejsce w dyplomacji niemieckiej i objął urząd posła w Kopenhadze. Zrobił z niej podczas wojny nader ważną placówkę i ośrodek propagandy na kraje skandynawskie i północną Europę.

Po kapitulacji Niemiec jako kierownik polityki zagranicznej Rzeszy musiał von Rantzau w sali zwiędziałanej Wersalu przejść przez cały upokarzający obrzęd, w jakim wyrażało się zwycięstwo koalicji i z depntanie wspólnego wroga.

Otrzymał z rąk premiera Clemenceau tekst traktatu pokojowego jako ultimatum i niedopuszczony do układów pełnomocnik niemiecki chciał zerwać rokowania, ale w Wajmarze — otrucono jego zdanie i von Rantzau podał się do dymisji.

Po czteroletniej blisko przerwie wrócił do działalności dyplomatycznej, gdy chodziło o obsadzenie ważnej placówki w Moskwie.

Berlin dał wtedy rządowi sowieckiemu do wyboru albo socjalistę albo konserwatystę pruskiego z tradycją Bismarka i z tytułem hrabiowskim. Moskwa wybrała Rantzau i okazało się, że jeżeli nie dla Niemiec, to dla siebie zrobiła trafny wybór.

Von Rantzau według starej tradycji pruskiej wskazywał swej skolatanej ojczyźnie tę samą drogę, która doprowadziła swego czasu podrzędne państwo do wielkości mocarstwowej i której porzucenie stało się początkiem późniejszej katastrofy.

Wprawdzie nie było już caratu, a zamast niego wznosiła się bolszewja, od której dyplomata i konserwatystę pruskiego wszystko zdawało się

odpychać. Nie innemi uczuciami do państwowych Prus i Niemiec ożywiane były sowiety. Ale wspólne poczucie osamotnienia i upokorzenia, wspólna nienawiść do tryumfującej i obwieszczającej swój tryumf koalicji, do jej dzieła traktatu wersalskiego rzuciły most porozumienia pomiędzy dwiema tak obcemi i różnemi siłami. Konserwatyści niemieccy mieli głęboką odrazę do rewolucji, do bolszewizmu i carobóstwa, lecz bolszewja to wszak także Rosja, a innej narazie niema.

Niemiecki hrabia rzucił się

w objęcia czerwonych towarzyszy, a ci przycisnęli go skwapliwie do serca. Obe strony zrozumiały się nawzajem i oślusnęły na bok własne upodobania i drażliwość, aby razem robić to, co może i musi być w danych warunkach ich wspólnym celem. Zresztą rola posła niemieckiego w Moskwie nie była wcale łatwa i wciąż nastęrczała nader przykre niespodzianki. Każda machinacja komunistyczna na terenie Rzeszy niemieckiej, każda próba wywołania w „sprzyjającym” państwie zaburzeń rewolucyj-

nych doprowadzała do absurdu nienaturalną przyjaźń konserwatystów z rewolucjonistami i wydobywała na światło dzienne obustronny fałsz.

Dyplomata niemiecki z niezordowaną wytrwałością strzegł tej przyjaźni i bronil jej gorliwie od nieobliczalnych wyryków fanatyzmu bolszewickiego. Z wielką zręcznością wybrnął z trudnej sprawy rzekomego sabotażu ze strony inżynierów niemieckich i zdołał ich uratować.

W ostatnim roku ta polityka spotykała się z pewną o-

pozycją w samych Niemczech i podniosły się głosy przeciw jej celowości zarówno z politycznego jak i ekonomicznego punktu widzenia. Wzrost nienawiści, okazywana Rosji drażni Anglię, co Niemcy mieli sposobność odczuć na przykładzie Nadrenji. Tymczasem Rosja tylko wyciska Rzeszę i nie daje jej nic pozytywnego. Te względy będzie musiał wziąć pod uwagę następca hr. Rantzau, którego wybór nie został jeszcze dokonany.

J. Mazurski

Europa wierzycielem Ameryki Dłużnik, który nie chce uznać swych zobowiązań

W ciągu ostatnich lat dziesięciu na temat problemu długów międzynarodowych dyskutowano aż do znudzenia. Dłużnicy usiłowali udowodnić, że ich zobowiązania nie są zwykłymi długami i, powołując się na swą ograniczoną zdolność płatniczą, domagali się, by wierzyciele w swych żądaniach wobec nich byli pełni wyrozumienia i pobłażania. Wierzyciele zaś ze swej strony z całym naciskiem przy każdej okazji podkreślali, że każdy dług jest przede wszystkim honorowym zobowiązaniem, a równocześnie dawali do zrozumienia, iż, ich zdaniem, trudności, z jakimi walczą muszą ich dłużnicy, nie są znów tak wielkie, jak ci ostatni twierdzą. Ta dyskusja publiczna dotyczyła „w pierwszej linii” długów międzynarodowych, pochodzących z czasów wielkiej wojny.

Tymczasem jednak długi wojenne nie są jedynymi zobowiązaniami, które dotychczas nie zostały uregulowane. Istnieje jeszcze cały szereg długów międzynarodowych, które doszły do skutku w czasach przedwojennych i dotychczas jeszcze nie zostały spłacone. Z posród długów tych na specjalną uwagę zasługują dość liczne zobowiązania całego szeregu stanów północno - amerykańskich wobec państw europejskich. Lawina nowych długów międzynarodowych, powstałych podczas wojny i w latach powojennych, sprawiła, iż zobowiązania Ameryki wobec Europy wpadły w zapomnienie. Do piero niedawno o długach tych przypomnieli sobie związek posiadaczy obligacji zagranicznych, wydając w tej sprawie obszerny i szczegółowy komunikat. Komunikat ten znalazł częściowo swój oddźwięk w prasie amerykańskiej, której poważniejsze organy w rzeczowych artykułach tajemniczą tę i mało znaną szerokiej opinii sprawę cokolwiek wyjaśniły. Okazuje się, że większość obligacji amerykańskich znajduje się w posiadaniu Anglików oraz innych europejczyków, którzy byłiby zaiste ludź-

mi nieludźko wprost szlachetnymi, gdyby nie mieli wykorzystywać tak pięknej okazji przypomnienia swe mu największemu wierzycielowi o rzeczy, dla niego z pewnością niebardzo przyjemnej.

Ale mniejsza o to. Fakt jest, że długi są długami, — a to, że w danym wypadku chodzi o długi stare, o których świat gotów już był zapomnieć, nie zmienia w rzeczy. Długi te trzeba zbadać z całą pieczołowitością, jak tego wymagają prawa wierzycieli europejskich.

Jak więc się sprawa długów amerykańskich przedstawia? Otóż dłużnikami Europy są, jak się okazuje, stany następujące: Mississipi, Karolina (północna i południowa), Louisiana, Floryda, Georgia, Alabama i Arkanzas, ogółem więc 8 stanów. Zobowiązanie, o które chodzi, nie jest, jak na dzisiejsze stosunki, zbyt duże, gdyż całkowity dług wynosi zaledwie 75.000.000 dolarów. Jeżeli jednak uwzględnimy procenty, których oczywiście nikt Ameryce nie ma potrzeby darować, to dług ten powiększy się o 300.000.000 dolarów dolarów i wynosić będzie 375 milionów dolarów, co stanowi kwotę, którą nawet w dzisiejszych warunkach nikt chyba gardzić nie będzie.

W komentarzach niektórych czynników, które zmuszone były wobec sprawy tej zająć pewne stanowisko, spotykamy się często z twierdzeniem, iż chodzi tu o pożyczkę, która zawarta została na cele finansowania wojny domowej w Ameryce i że wobec tego ma-

my tu do czynienia z papierami wartościowymi o bardzo wątpliwej wartości. Pogląd taki stanowczo jednak jest niesłuszny i nie odpowiada rzeczywistości. Przypomnieć mianowicie należy, że długi te powstały jeszcze przed amerykańską wojną domową, a sama pożyczka bynajmniej nie była przeznaczona na finansowanie rewolucji, lecz służyć miała celom wybitnie produktywnym. Dalej należy przypomnieć, że wszyscy powyżej wymienieni dłużnicy zobowiązania swe wobec Europy w swoim czasie uznali i przed wojną regularnie dług ten spłacali. Przypnieć się godzi, że po wojnie domowej, która Ameryce przysporzyła zobowiązań finansowych, niektórzy dłużnicy uchwalili wstrzymanie dalszych spłat, nastąpiło to jednak li tylko z przyczyn materialnych, a nie z jakichkolwiek względów moralnych. Od tej chwili umarzanie długów zostało też istotnie wstrzymane.

W jednym z ostatnich numerów pisma amerykańskiego „Foreign Affairs” publicysta amerykański, mr. Charles P. Howland, przytacza wszystkie powyższe fakty, omawiając długi poszczególnych stanów w świetle ich dzisiejszego dobrobytu. Autor stwierdza więc przede wszystkim, iż dzisiejszy majątek wszystkich 8 dłużników amerykańskich, które wahać się zapłacić Europie 375.000.000 dolarów (dług wraz z odsetkami), wynosi 27.484 milionów dolarów. Wynika z tego ponad wszelką wątpliwość, iż o ograniczonej zdolności płatniczej tych dłużników

pod żadnym warunkiem mowy być nie może.

Nastęrcza tu się Ameryce znakomita okazja zmycia owej plamy, która pomimo wszystko widnieje na dotychczasowej amerykańskiej karierze finansowej.

Sposobów zagojenia tej starej rany jest aż nadto. Mr. Charles P. Howland proponuje w swym artykule, o którym już powyżej wspominałem, rozwiązanie problemu długów amerykańskich w sposób bardzo dowcipny. O ile by propozycja jego znalazła w międzynarodowych kołach należyte zrozumienie, to kwestja ta zostałaby wkrótce załatwiona ku obopólnemu zadowoleniu obu zainteresowanych.

Po wyborach u steru nawy państwowej Stanów Zjednoczonych stanie nowy rząd. Być może, iż rząd ten uzna konieczność rozwiązania poruszonego w niniejszym artykule problemu. Nie ulega wątpliwości, iż taka decyzja byłaby wyrazem dobrej woli i tryumfem obiektywnej sprawiedliwości.

Leonard J. Reid,

redaktor londyńskiego czasopisma „Economist” i znany angielski ekspert finansowy.

Już wkrótce

Lili ROMSKA

Stefan Szwarc

w filmie

● nad i

W-I-S-B-O-L-A

PUDER DLA DZIECI

oraz

do pielęgnowania skóry.

Najodpowiedniejsza zasyпка dla niemowląt

Najlepszy środek do pielęgnowania skóry dla dorosłych.

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Klijenów pozyskasz

nowych, posługując się w swej pracy wydawnictwem

„PRZEWODNIK PRZEMYSŁU I HANDLU POLSKIEGO”

Rocznik II-gi,

Redakcja: Warszawa, Sto-Krzyska 15
Reprezent: Łódź, Piotrkowska 56.

Dr. Rózaner

Choroby skórne i weneryczne

Narutowicza 9

powrócił

ODEON

Otwarcie jesiennego sezonu

Wodewil Główna 1

Najnowsza produkcja 1928-29 r.

Szaleństwa młodości i miłości p. t.

MIŁOSTKI STUDENTA

Wesoły film osnuty na tle znanej powieści p. t. **Student Żebrek.**

W rolach głównych: **Harry Liedtke, Hr. Annes Esterhazy, Marja Paudler, Hans Junierman.** || Nad program **Farsa**

CORSO

Dziś i dni następnych. Po raz I-szy w Łodzi!
Radosne pieśni o zwycięstwie w 12 aktach p. t.

PULK ŚMIERCI

W rol. gł. **Chari Farrei, Mary Astor Nouch Beery, George Bancroft.** — Nad program **Farsa**

Doskonałość części
Precyzja wykonania
Celowość techniczna
 CECHUJĄ
IDEALNE RADIO-ODBIORNIKI
 FIRMY
INŻ. REICHER i S-ka
 Łódź, Piotrkowska 142
 TELEFON 15-57.
Ceny niskie—Dogodne spłaty

Szach perski
wybiera się do Warszawy
 BERLIN, 17. Z Teheranu donoszą, że czynione tam są przygotowania do podróży europejskiej Riza-Chana. Szach uda się do Europy w towarzystwie orszaku złożonego z 20 osób i zamierza odwiedzić Paryż, Londyn, Berlin, Warszawę i Moskwę.

Polski las
podpalili litwini
 WILNO 17. Lasek Podgajski, oddany, jak wiadomo, przed kilku laty Polsce po zwycięstwie nad Litwą, został w tych dniach podpalony. Dzięki energicznej postawie oddziałów KOP., straty ograniczyły się do 1200 mtr. Są poważne powątpienia, że w dziele podpalenia wzięli czynny udział szaulisy litewscy.

Cztery listy komunistyczne
przy wyborach do Kasy Chorych
 STANISŁAWÓW (poł. a. p.) W najbliższym czasie odbędą się w Stanisławowie wybory do kasy chorych. W związku z tem wniesiono 5 list kandydatów, a wśród nich aż 4 listy komunistyczne.

Wczesną zimą
zapowiadają w Zakopanem
 ZAKOPANE (poł. a. p.) Od kilku dni panują w Zakopanem przykre chłody, w nocy temperatura obniżyła się do zera, silny szron okuła ziemię i zwarzył trawy i liście na drzewach. W górach mgły nieprzeniknione nie pozwalają na jakiegokolwiek dalszo wycieczki turystyczne. W związku z panującym chłodem mimo wczesnej jeszce pory, spędzono z hal i pastwisk w górach kierdele owiec celem przemieszania w dolinach. Zapowiadają wczesną zimą.

Od zajęcia stolika
do podwójnej wymiany strzałów
 Z Warszawy donoszą nam: W ujeżdżalni 1 pułku szwoleżerów odbył się pojedynek będący epilogiem głośnej sprawy w kawiarni „Italia”, wynikłej pomiędzy jednym z oficerów armii czynnej i oficerem rezerwy, na tle zajęcia stolika, o czerwonostawski „Głos Polski”. Pojedynek z podwójną wymianą strzałów z pistoletów na odległość 12 metrów miał zakończenie bezkrwawe. Obaj przeciwnicy wyszli bez szwanku.

Już wkrótce
Lili ROMSKA
 Stefan Szwarz
 w filmie
nad

Rząd wezwał wojewodów do energicznej akcji zmierzającej do samowystarczalności zbiorowej Polski

WARSZAWA, 17 września. — (PAT.) — W dniu 17 b. m. odbył się w Warszawie zjazd wojewodów z całej Polski. Zjazd rozpoczął swe obrady w gmachu ministerstwa spraw wewnętrznych. Obrady zajął minister spraw wewnętrznych, gen. Składkowski, poczem dłuższy referat, obrazujący całkowitą politykę rządu w zakresie aprowizacji zbożowej i chlebowej, wygłosił naczelnik wydziału aprowizacji min. spr. wewn., p. Schwalbe. Następnie wygłosił przemówienie wiceminister spraw wewnętrznych, dr. Jaroszyński, na temat bezpośrednich obowiązków wojewodów w zakresie aprowizacji.

O godz. 12 wojewodowie przybyli do gmachu prezydium rady ministrów na konferencję z prezesem rady ministrów, prof. Bartlem. Na konferencji tej premier nakreślił wojewodom konkretne zadania z dziedziny gospodarczej, podnosząc m. in. kwestję zbożową oraz związane z nią sprawy ceny chleba. Jako konieczność państwową, p. premier wysunął sprawę samowystarczalności zbożowej Polski. W tej dziedzinie pp. wojewodowie zostali powołani do energicznej i stanowczej akcji. Poza sprawami gospodarki zbożowej p. premier omówił kwestje gospodarki tłuszczami i cukrem.

Następnie p. premier, podkreślając konieczność intensywnego zajęcia się pp. wojewodów sprawami gospodarczymi, ustalił w porozumieniu z ministrem spr. wewn., że konferencje wojewodów w sprawach gospodarczych będą się odbywały co miesiąc. Niezależnie od tego za kilka tygodni ma być zwołana następna konferencja, na której pp. wojewodowie zdadzą sprawę z wykonania poruczonych im zadań. O godz. 1.30 po poł. odbyła się konferencja wojewodów u ministra spr. wewn., na której minister Składkowski przedstawił plan działalności sanitarno-porządkowej na okres roczny.

Francja zaniechała poszukiwania Amundsena i Guilbauda
 PARYŻ, (ATE) 17. — Ministerstwo marynarki ogłasza komunikat o wycofaniu francuskiej ekspedycji ratowniczej dla Amundsena i lotnika Guilbauda. Poszukiwania w rejonie Ziemi Franciszka Józefa i Szpicbergu stają się coraz trudniejsze z powodu nadchodzącej zimy. Okręt ratowniczy Strasburg odpięty w tych dniach do Hawru.

*
 MOSKWA, 17 (Pat) — Według doniesień ze Szpicbergu, wszystkie parowce, które brały udział w poszukiwaniach rozbitków „Italii”, opuściły już, z wyjątkiem „Krasina”, wody Szpicbergu.

Chiny chcą wystąpić z ligi narodów
 BERLIN 17. (Pat) Biuro Wolfa donosi z Nankinu, że delegacja chińska na zgrupowanie ligi narodów zaproponowała telegraficznie swemu rządowi, aby Chiny wystąpiły z ligi narodów na znak protestu przeciw niewybraniu ich ponownemu do rady. Rząd chiński natomiast, jak donosi biuro Wolfa, zamierza spróbować wpiąć podjęcie kroków o utrzymanie stałego miejsca w radzie.

Nieudane włamanie do poselstwa niemieckiego w Warszawie
Z Warszawy donoszą:
 Nocy ubiegłej dokonano włamania do budynku poselstwa niemieckiego, przy ul. Pięknej nr. 17. O fakcie tym zawiadomiono urząd śledczy. Na miejsce zjechały władze policyjne, które prowadzą skrupulatne dochodzenia. Złodziej wdął się do wnętrza przez łucik w oknie 1-go piętra. Jednak spłoszony i nic nie zdoławszy zrabować salwował się ucieczką.

„Prawą rękę dam sobie uciąć, że nie ja ukradłem” Tego samego dnia pociąg obciął złodziejowi rękę

Edward Kosiński nie miał wielkiej przyjaźni i niewiele kto się z nim zadawał. Bo i jakże, ze złodziejem się bratać. Ludzie go unikali. A jeżeli czasem ktoś z nim pogadał, to przez politykę. Jeszcze okradnie, albo innych złodziei namówi. Zył tedy Kosiński „sam wśród ludzi” we wsi Kawęczynie. Przeważnie w domu nie bywał. Jego „zawodem” były kradzieże kolejowe. Jeździł więc i kradł. Zresztą kradł nie tylko w pociągach. Nieraz mu się noga podwinęła na gorącym uczynku. Siedział też niejednokrotnie. Ostatnio policja miała poważne poszlaki, że w pewnej kradzieży kolejowej Kosiński był mocno „zainteresowany”. Wezwano więc opryska do

urzędu policji powiatowej. Kosiński się stawiał. Miał minę niewiniątka. — No, jakto tam było — zapytano go. Kosiński zrobił wielkie oczy. — Gdzie było, co było, panie komisarzu — nic nie rozumiem. — Przyznaj lepiej sam i tak dobrze wiemy... Kosiński „wogóle nic nie wiedział”. — Kłamiesz. Wiesz dobrze, nie wykręcaj się. — Panie komisarzu — zawołał złodziej — jak pragnę szczęścia to nie ja zrobiłem. Prawą rękę sobie dam uciąć, jeżeli prawda, że to ja! — Nie szafuj tak swoją prawą ręką, nie wiesz, co cię może spotkać... Narazie Kosińskiego zwol-

niono. Ukłonił się nisko i poszedł. Poszedł na nową wyprawę. Za Pragę wskoczył do pociągu towarowego Warszawa—Rembertów. Tym razem nic nie ukradł. Poślizgnął mu się noga. Pewno ostatni raz w życiu. Spadł pod pociąg i koła obcięły mu prawą rękę! Jeszcze godzinę temu, przysięgając się w policji, nie przypuszczał, jak okropnie prowokuje los. Nie przypuszczał nigdy, że może zdarzyć się taki niesamowity wprost zbieg okoliczności. Kosińskiego przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego. Odzyskawszy przytomność, Kosiński powtarzał tylko obłędnie: — Rany Boskie, poco ja to powiedziałem, co ja zrobiłem, co ja zrobiłem...

Pod sąd pójdą lekarze którzy spowodowali zajście w Ciechocinku

Warsz. koresp. „Głosu Polskiego” (St. Gr.) donosi: Zrzeszenie lekarzy Rzplitej Polskiej ogłasza oświadczenie, w którym nazywa znane zajście ciechocińskie objawem dziecinnej złośliwości, nierozsądku i braku taktu. Zabieramy głos — czytamy w oświadczeniu — nie tylko dla obrony lekarzy żydów, którzy padli ofiarą niepoczytalnych wybraków ciechocińskich. Uważamy, że krzywda stała się ogółowi lekarzy polskich, których dobre imię

zostałoby wystawione na szwank w opinii świata gdyby winni nie zostali ukarani. Krzywda stała się także Ciechocinkowi, jako zdrojowisku, gdzie smutne to zdarzenie miało miejsce. Zarząd zrzeszenia lekarzy żąda ujawnienia winnych dla postawienia ich pod sąd instytucji zawodowych, a przedewszystkiem izby lekarskiej warszawsko-białostockiej.

Sowiecki attache wojskowy bojkotowany jest na Łotwie

RYGA, 17 września. (ATE.) — Donoszą, iż powrócił tutaj z Moskwy attache wojskowy sowieński państw bałtyckich Sudakow, pozostający w bliźszych stosunkach z organizacją szpiegowską na Łotwie, prowadzoną przez jego sekretarza Langego. Oficjalne pismo ryskie donosi,

że attaches wojskowy innych państw uważają powrót Sudakowa za niebywały skandal i postanowili go bojkotować. Pierwszy wypadek zdarzył się w tych dniach, kiedy Sudakow przybył na pewną uroczystość wojskową. Wówczas wszyscy obecni przedstawiciele mocarstw demonstrowali

Strzały w restauracji zbudziły ministra Składkowskiego

LWÓW, 18. W czasie pobytu tutaj ministra Składkowskiego, jak donosi „Gazeta Poranna”, który zamieszkał w jednym z hoteli lwowskich, miała miejsce w sąsiedztwie z hotelem restauracja nocnej pod nazwą „Piekiełko” w nocy z soboty na niedzielę głośna awantura. Pomiędzy obecnymi na sali trzema osobnikami w mundurach

wojskowych a jedna z tancerek do szło do awantury, w wyniku której padły strzały. Rozbudzony ze snu minister Składkowski wydał osobiście zarządzenia, prowadzące do zlikwidowania zajścia. Sprawa nabrała w mieście tak znacznego rozgłosu, że władze bezpieczeństwa postanowiły ostro wystąpić przeciwko lokalom nocnym, będącym terenem awantur.

Sojusz dłużników europejskich przeciw wierzycielowi amerykańskiemu

BERLIN 17. Zakończenie rozmów genewskich między Francją, Włochami, Anglią, Belgią i Japonią z jednej a Niemcami z drugiej strony, które ustaliły podjęcie rokowań w sprawie Nadrenji, uregulowanie odszkodowań i utworzenia komisji dla kontroli rozbrojenia na pograniczu Francji i Niemiec, wywołały tutaj pewny obawy.

Berlińskie koła polityczne są zaniepokojone faktem, że w komisyj, mającej ostatecznie uregulować sprawę odszkodowań, nie będzie brał udział przedstawiciel Stanów Zjednoczonych. Berlin boi się, aby Ameryka nie zarzucała Niemcom że biorą udział w sojuszu dłużników przeciw wierzycielowi amerykańskiemu.

5 milj. funtów szt. pożyczki otrzyma w tych dniach Bułgaria

GENEWA 17 (Pat) Szwajcarska Agencja Telegraficzna: Rada Ligi Narodów odbyła dziś przedpołudniem posiedzenie, na którym delegat Finlandji, Procope, stwierdził że według informacji berlińskiego Diskonto Gesellschaft ostatnie trudności na drodze do przyjęcia pożyczki bułgarskiej zostały usunięte, wskutek czego Bułgaria może obecnie przyjąć pożyczkę w wysokości 5 milionów funtów szterlingów.

Bułgarski minister finansów — Molow, podziękował radzie za jej przyjazne stanowisko, zaznaczając, iż pożyczka przyczyni się do wzmocnienia pokojowej polityki Bułgarii i uczyni z tego kraju czynnik ładu i pokoju na Bałkanach.

Trzy lata więzienia za gwałcenie 14-letniej

NOWY SĄCZ, 17 września. — Przed trybunałem sądu okręgowego w Nowym Sączu toczyła się rozprawa przeciwko niejakiemu Władysławowi Zagacie z Nowego Targu o zniewolenie. Żegata przejeżdżając przez wieś Kośnice podszedł do pasażerki by było opodał drogi 14-letniej Marji Kurutz przewrócił ją na ziemię i dokonał okropnego gwałtu. Po rozprawie odczytano wyrok skazujący Żegatę na trzy lata ciężkiego więzienia.

Gen. Nobile na tonącym parowcu

RZYM, 16 września. — Włoski parowiec pasażerski „Thebe” przy wjeździe do portu w Cagliari, najechał na tamę przybrzeżną tak fatalnie, że w dniu okrętu powstał otwór i woda gwałtownie zaczęła wdzierać się do wnętrza. Wśród pasażerów, między którymi znajdował się też gen. Nobile, powstała panika. Na szczęście udało się wyratować wszystkich przy pomocy łodzi motorowych.

Niepotrzebny człowiek

Płeć, wiek i rasa krwi

Różnice chemiczne między mężczyzną a kobietą. — Tajemnicza X — materja. — Krew semicka jaśniejszą jest od rosyjskiej

W czasach rozkwitu scholastyki zjawilo się również dzieło, zastanawiające się zupełnie poważnie nad zagadnieniem, czy kobieta jest także człowiekiem? Pozostałości tych szczególnych dociekań panują jeszcze i w współczesnej nauce. Utrzymuje się jeszcze mniemanie, że pomiędzy obiema płciami panuje zasadnicza różnica i że kobieta różni się od mężczyzny nie tylko duchowo i seksualnie, ale że jest odeni odmienna w całym swym organizmie. Białko organizmu męskiego jest np. inne niż kobiece, nawet komórki różnią się od siebie.

Doświadczenia, czynione na niektórych zwierzętach zamieniające samice w samców i odwrotnie, przez zaszczerpienie im odmiennych gruczołów płciowych, dowodziłyby nieprawdziwości wyżej wymienionego twierdzenia, gdyż wskazywałyby wyraźnie, że podłoże organizmu obu płci jest jednakie, a zasadnicze różnice egzystują wyłącznie w organach, stanowiących o istocie płci.

Tem większą sensację wzbudziło odkrycie rosyjskiego uczonego profesora Manuilowa, dowodzące, że każda część istoty ludzkiej posiada stosownie do jej płci pewne różnice, które wykryć łatwo drogą nieskomplikowanej chemicznej analizy.

Mieszanina przygotowana z

kwasu solnego, papayotiny, caliperanganatu i innych ingrediencji, służy do rozpoznania, czy dany organ jest pochodzenia męskiego czy kobiecego: gdy należał do mężczyzny, zanurzony w tym płynie, traci swój kolor, gdy jest kobiecy — pozostaje bez zmiany.

Doświadczenie to byłoby niezmiernie ważne dla kryminalistyki, gdyż przy jego pomocy było by łatwo rozpoznać nie tylko ze świeżych, lecz i z wysychłych plam krwi, czy krew ta należała do kobiety, czy do mężczyzny. Z punktu widzenia naukowego, ciekawym jest niezmiernie, na czem właściwie polega ta różnica?

Na pytanie to Manuilow stawia jedynie hipotezę, dopuszczającą istnienie jakiejś X-materji, która, będąc różna u obu płci, przenika cały nasz ustroj cielesny. Jakiej natury może być ta tajemnicza materja? Pytanie to rosyjski uczonego pozostawia na razie bez odpowiedzi.

Dalsze doświadczenia w tym kierunku wskazały, że owo specjalne rozróżniczkowanie egzystuje u wszystkich żyjących stworów. U wszystkich bowiem zwierząt i roślin odbywa się jednako owa „reakcja Manuilowa”, polegająca na charakterystycznej zmianie ubarwienia, nawet na piórach ptaków można z widocznym rezultatem przeprowadzić tę chemiczną próbę.

Wyżej opisane odkrycie wskazywałoby na zupełną zmianę panującego dotychczas poglądu na istotę płci. Jednakże najnowsze doświadczenia dowiodły, że przypuszczenie istnienia owej charakterystycznej X-materji, na co ma wskazywać chemiczna próba Manuilowa, nie jest właściwe, że różnice płciowe nie są w całkowitym organizmie zwierzęcym ani roślinnym tak zasadnicze, gdyż np. inaczej także reagują stare liście niż młode tej samej rośliny, starcy wykazują reakcję kobiecą, a do zmiany reakcji przyczyniają się i stany chorobowe.

A więc owa próba barwy nie jest uzależniona od płci, lecz głównie od zdolności tkanek do wchłaniania tlenu.

Podobny fakt spotykamy także przy porównywaniu krwi rozmaitych ras. Przy odpowiednim np. chemicznym traktowaniu możemy zauważyć, że krew rasy semickiej jest jaśniejsza, niż rosyjska, możemy wykryć różnice krwi u Niemców, Chińczyków, Estończyków i t. p.

Bez wątpienia, że we wszystkich tych przykładach można do puścić egzystencję owej X-materji, ale wątpliwem się wydaje, jak jasnoważnie jej różniczkowanie u obu płci, jakie przypuszcza Manuilow.

Wiadomości sportowe

Kto będzie mistrzem Polski? Najbliższe mecze ligowe

Drużyna spotkań ligowych powoli wkracza w fazę końcową, bowiem rozegrano już połowę spotkań. Na pierwszym miejscu tabeli ligowej utrzymuje się nadal Warta wyprzedzwszy swych najgroźniejszych rywali Wisłę i Cracovię trzema punktami różnicy, przy jednakowej ilości gier.

Pozycja Warty na pierwszym rzucie oka dość mocna, nie jest jednak na tyle pewna, by móc śmiało i bez zastrzeżeń powiedzieć, iż drużyna poznańska, a nie ktoś inny zdobędzie tytuł mistrza Polski. Ciężkie boje czekają jeszcze zielonych jak mecze z Cracovią, Legią, Pogonią, nieobliczalną Warszawianką, wreszcie z Ruchem. A tu krok w krok groźnie posuwa się Wisła, która tylko dzięki uwzględnieniu wyniku z ŁKS. (1:2) wyprzedzona została trzema punktami.

Kandydatura I. F. C. ostatecznie po odrzuceniu przez zarząd ligi protestu w sprawie walcowe-

ru za niestawienie się na zawody z Warszawianką, nie może być dziś groźna, to też nie bierzemy jej w rachubę. Bardzo mocno stanowisko swe podreperowała Legia wysuwając się na 5 miejsce.

Wyniki ub. niedzieli zmieniły wygląd tabeli tylko w czołowej grupie, na dalszych miejscach zmian żadnych nie ma. Najbliższa niedziela przyniesie nam znów szereg sensacyjnych spotkań, a mianowicie:

Warta — Śląsk w Poznaniu. Na skutek dyskwalifikacji Śląska — Warta otrzymała walcower.

Wisła — Warszawianka w Krakowie.

Legia — Cracovia w Warszawie. Czarni — Hasmona we Lwowie.

Ruch — ŁKS. w Królewskiej Hucie.

Wreszcie w Łodzi odbędzie się sensacyjne spotkanie. Turystów z doskonałą drużyną górnośląską I. F. C.

Łódź - Warszawa

Drużynowy mecz tenisowy

W dniu dzisiejszym rozegrany zostanie w Warszawie na kortach W. L. T. K. w Agricoli drużynowy mecz tenisowy między W. Lawn. Tennis a łódzkim klubem Lawn - tenisowym. Będzie to

prawdziwa rewja najlepszych tenisistów polskich, gdyż w reprezentacji łódzkiej wystąpią bracia Stolarowie, w warszawskiej Czertwertyński i Marszewski. Liczyć się należy z zaciętą walką.

Sokol (Zgierz) — Turysty 5:2 (3:2)

Treningowy mecz fioletowych rozegrany w Zgierzu z Sokolem, przyniósł gospodarzom wspaniały sukces.

Ambitna i ofiarna drużyna Sokola zwyciężyła extra-klasową drużynę Turystów w sposób nie ulegający najmniejszej wątpliwości.

Turyści wystąpili bez Kahana, Węglowskiego i Karasiaka, Sokół zaś w składzie:

Pelikan, Swanszarka, Rojak, Szymański, Kapiczak, Wojda, Adamski, Ambroziak, Lubman, Marczak, Leb recht.

Na usprawiedliwienie fioletowych przytoczyć można 5-tygodniowy odpoczynek, oraz ciężki piaseczysty teren.

Zawiódł zupełnie atak w składzie: Frankus, Kulawiak, Hermans, Bałczewski, Michalski, jedynie Frankus grał dobrze.

W pomocy Wieliszek rozczarował kompletnie przegrywając wszystkie pojedynki z Kapiczakiem; na domiar złego spuchł po przerwie. Najlepszym graczem na boisku był Al. Kubik w obronie. Lass znajduje się obecnie w beznadziejnej formie.

W Sokole bohaterem dnia był Marczał zdobywca 3 goali i Lubman — 2 bramki.

Doskonałym był Kapiczak, Rojek i Pelikan (bramkarz). Sędziował b. dobrze p. Raettig.

Koleje losu są niezbadane, bowiem kilka tygodni temu Sokół uległ drużynie 1 b Turystów w stosunku 0:5. Dla Turystów bramki zdobyli Bałczewski i Al. Kubik z wolnego.

Śpiew. oper. Br. OLECKA
powróciła i rozpoczyna **Lekcje Śpiewu Solowego**
Zgłoszenia: codziennie od 10—1 w poł. i 3—7.30 wiecz.

Łódź Aleja I Maja 63, I piętro (Tramwaj 17.)

Jegorow powrócił z Argentyny i gra ponownie w Unio

Doskonały bramkarz, który rok temu wyemigrował do Argentyny, powrócił w ub. tygodniu do Łodzi i ponownie zgłosił akces do swego macierzystego klubu. Jegorow jest talentowanym bramkarzem i swego czasu był najlepszym graczem w Unio. Jegorow podczas pobytu zagranicą nie zaniedbywał treningów futbolowych.

Nawrot opuszcza Legię

Dowiadujemy się, że prawy łącznik Legji, były gracz Cracovji Nawrot opuszcza wojskowy klub sportowy po ukończeniu rozgrywek ligowych i wraca na stałe do Cracovji. Nawrot zamierza na stałe osiedlić się w Krakowie.

Sledz z A.K.S-u poddaje się operacji

Dowiadujemy się, że na meczu z Legią stołeczną Sledz, lewoskrzydłowy ŁKS. został kopnięty w prawe udo i w ubiegłym tygodniu nastąpił u Sledzia wylew krwi. Zbadany przez lekarza d-ra Trawińskiego Sledz zdecydował się poddać operacji, która nastąpi jeszcze w bieżącym tygodniu.

Polska bije Czechów w zawodach lekkoatletycznych

PRAGA 16 (Pat) W dniu dzisiejszym odbyło się zakończenie międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych Polska—Czechosłowacja.

W klasyfikacji ogólnej Polska zwyciężyła, zdobywając 79 punktów przy 78 uzyskanych przez Czechosłowację.

Po zawodach odbył się bankiet wydany na cześć zawodników polskich, na którym byli obecni poseł dr. Grzybowski z personelem poselstwa oraz konsul Lubaczewski z personelem konsulatu.

Nowy model ciężarówki wprowadza na rynek General Motors

W pierwszym kwartale r. b. wozy ciężarowe w-g oficjalnych danych wynosiły 9.92 proc. ogólnej liczby samochodów w Polsce. W majstosunek ten wynosił 10,32 proc.; w czerwcu — 11,70 proc, a w lipcu 27,96 proc.

Z powyższych danych widzimy, że liczba wozów ciężarowych wzrasta w tempie przyspieszonym. Jest to dowodem, że nasze życie handlowe i przemysłowe coraz bardziej wymaga tańszych i szybszych środków transportowych niż wehikuły konne, albowiem od sprawnego i ekonomicznego transportu zależy w dużej mierze powodzenie i rozwój przedsiębiorstwa.

Jeżeli znów zajrzyśmy do statystycznych danych, to przekonamy się, że wybór właścicieli ciężarówek pada głównie na Chevrolety. Do dnia 1 sierpnia r. b. ciężarówki Chevrolet stanowiły 56,28 proc. ogólnej liczby wozów ciężarowych w Polsce, podczas gdy następna po Chevroletach marka wynosiła tylko 10,39 proc. By znaleźć odpowiedź na to, dlaczego ciężarówki Chevrolet cieszą się takim powodzeniem, zaglądamy znów do statystyki i widzimy, że autobusy z podwoziami ciężarowymi Chevrolet stanowiły na 1 sierpnia r. b. 73,67 proc. ogólnej liczby autobusów w Polsce, podczas gdy następna marka po Chevroletach wynosiła tylko 13,02 proc.

Tak wysoki procent podwozi ciężarowych Chevrolet używanych pod autobusy świadczy o ich niezwykle silnej konstrukcji. Nic więc dziwnego, że większość nabywców ciężarówek bierze pod uwagę tę zaletę podwozi ciężarowych Chevrolet, rozumując zupełnie słusznie, że jeżeli podwozie to wytrzyma karoserję autobusu na 16—17 osób to bez wątpienia musi to być podwozie bardzo silne.

Podwozia ciężarowe Chevrolet, jak każdy produkt General Motors, podlegają stałym ulepszeniom. Ostatnio w podwoziach tych zastosowano cały szereg ulepszeń i taka ulepszona ciężarówka Chevrolet ukaże się już wkrótce na rynku polskim.

Nowy wóz ciężarowy Chevrolet posiada kilka pierwszorzędnych ulepszeń.

Oto niektóre z nich:

Nowy model ciężarówki

trzony jest w nożny hamulec na wszystkie cztery koła: prócz hamulca nożnego nowa ciężarówka posiada oddzielny hamulec ręczny, który działa zupełnie niezależnie od hamulca nożnego na tylne koła, podczas gdy w wozach innych marek hamulec ręczny działa nie bezpośrednio, lecz pośrednio na system hamulca nożnego.

Hamulce na koła przednie są wewnętrzne, systemu rozpierającego, a hamulce na koła tylne są zewnętrzne systemu ścisającego. Przyczem hamulce działają progresywnie, nie zatrzymując kół raptownie, co wyklucza zarzucanie samochodu, możliwość pęknięcia kół lub wywrócenia wozu. Cały ten system hamulców zapewnia bezwzględne bezpieczeństwo na najbardziej stromych drogach lub wśród największego ruchu, gdyż wóz może być zahamowany w każdej chwili, bez względu na szybkość.

Nowa ciężarówka zaopatrzona jest w czterobiegową przekładnię zamiast dotychczasowej trzybiegowej. Czwartą dodatkową przednią o specjalnie dużej redukcji pozwala wykorzystać maximum siły motoru na ciężkich i górzystych drogach, podczas gdy przy normalnym biegu stosowana jest druga, trzecia i czwarta szybkość.

Mechanizm kierowniczy nowej

ciężarówki posiada łożyska kulkowe, co ułatwia kierowanie wozem, a półeliptyczne resory zaopatrzone w amortyzujące płytki, jak wozy osobowe Chevrolet, chronią wóz od nadniernych wstrząsów. Poza tem i tak już silne podwozie zostało jeszcze bardziej wzmocnione i zaopatrzone w wrotnice nowego typu. Przód wozu został zaopatrzony w specjalne zderzaki stalowe, które znakomicie chronią wóz od uszkodzeń.

Wysokość ramy podwozia wynosi obecnie tylko 41 cali od ziemi, co ogromnie ułatwia ładowanie i rozładowywanie, te ubardziej, że rama podwozia została wydłużona poza osi tylną. Mimo to jednak wysokość najniższego punktu podwozia jest dostatecznie duża, tak że wóz może poruszać się zupełnie bezpiecznie po najbardziej nierównych drogach.

Prócz tych wszystkich zalet nowa ciężarówka może być użyta jako silnik, do poruszania sieciarek, młóczek, etc.

Podkreślić należy, że nowy model nowego wozu ciężarowego marki Chevrolet przed wypuszczeniem na rynek został poddany wszystkim 136 próbom na terenie doświadczalnym (proving ground) i z prób tych wyszedł zwycięsko.

G. ...

Sokol-Turyści (extra klasa) 5:2 (3:2)

Porażka Turystów w Zgierzu

Ubiegłej niedzieli drużyna Turystów, osłabiona jedynie Karasiakiem, Kahaniem i Węglowskim rozegrała towarzyskie spotkanie z Sokolem zgierskim, które zakończyło się sensacyjną porażką drużyny fioletowych. Turyści zlekceważyli sobie prowincjonalnego przeciwnika, w dodatku, iż druga drużyna Turystów przed niedawnym czasem pokonała Sokół w Zgierzu 5:0. Okazało się jednak, że zespół Sokola znajduje się obecnie w doskonałej formie i odniósł zupełnie zasłużone zwycięstwo. U Turystów zawiódł całkowicie Lass w bramce, który grając fatalnie do paury przepuścił trzy

bramki. Po pauzie Lass zastąpił Michalski, ale nie mógł obronić dwóch przepuszczonych bramek. Najlepszym graczem w drużynie Sokola był lewy łącznik Marczał. U Turystów doskonałym był Kubik Al. na obronie. Bramki dla Turystów zdobyli Bałczewski i Kubik Al. z wolnego.

Turyści wystąpili w następującym składzie: Lass (Michalski po pauzie), Kubik Al., Miller (Chojnacki po pauzie), Hinc, Wieliszek, Szulc, Frankus, Bałczewski, Hermans, Kulawiak, Michalski. Meczem kierował ku ogólnemu zadowoleniu p. Rettig.

Wiadomości bieżące

Czwartkowe posiedzenie rady miejskiej

15-te posiedzenie (II sesji) rady miejskiej odbędzie się w czwartek dnia 20 września br. o godz. 7.30 wieczorem punktualnie w sali posiedzeń przy ul. Pomorskiej 16.

Na porządku dziennym m. in. figurują następujące punkty:

Wybór delegata do rady fundacji polskiego komitetu opieki nad dzieckiem;

zatwierdzenia planu konwersji pożyczek m. Łodzi o charakterze obligacyjnym;

opłat za świadczenia komitetu rozbudowy miasta;

dotatkowa subwencja na prowadzenie teatru miejskiego w Łodzi;

jednorazowa subwencja dla stowarzyszenia b. więźniów politycznych;

jednorazowa subwencja dla straży ogniowej ochotniczej łódzkiej;

subwencja dla komitetu wojewódzkiej wystawy ogrodniczej; zatwierdzenie statutów stypendjalnych;

a) im. Bolesława Limanowskiego;

im. Gabriela Narutowicza;

celem upamiętnienia uchwalenia konstytucji Rzplitej w dniu 17 marca 1921.

NPR-lewica

Idzie samodzielnie do wyborów

Onegdaj odbyło się posiedzenie komitetu wyborczego do kasy chorych NPR-lewicy.

Uchwalono nie łączyć się z żadnym ugrupowaniem i prowadzić akcję wyborczą samodzielnie.

Z kolei omawiano sprawę wystawienia kandydatów na delegatów rady kasy chorych i ułożono już listę, którą narazie trzyma się w tajemnicy.

Postanowiono rozpocząć energiczną kampanję wyborczą w fabrykach i zakładach pracy oraz urządzić szereg wieców przedwyborczych.

(b)

Rejestracja rocznika 1910

W dniu dzisiejszym winni stawić się dla rejestracji w biurze wojskowo-policyjnym przy ulicy Piotrkowskiej 212 mężczyźni rocznika 1910 zamieszkałi w obrębie 4-go komisariatu policji o nazwiskach na litery A, B, C, D, E, F, G, oraz zamieszkałi w obrębie 11-go komisariatu policji o nazwiskach na litery K, L, Ł, M, N, O, P.

Jutro winni stawić się zamieszkałi w obrębie 4-go komisariatu policji o nazwiskach na litery H, Ch, I, J, K, L, Ł, oraz zamieszkałi w obrębie 11-go komisariatu policji o nazwiskach na litery R, S, T, U, W, Z, Ł.

(b)

Uprawnienie kumuniacji tramwajowej

Na mocy art. 9 koncesji kolei Elektrycznej Łódzkiej rozkład jazdy tramwajów (ustalenie czasu i szybkości jazdy, ilości kursujących wozów i t. d.) winien być układany w porozumieniu z magistratem

W związku z powyższym wydział przedsiębiorstw miejskich zwrócił się do dyrekcji kolei Elektrycznej Łódzkiej o nadesłanie szczegółowego rozkładu jazdy na r. 1928. Zawiadamiając równocześnie, iż magistrat wykorzysta uprawnienia, przysługujące mu na mocy powyższego paragrafu.

Pozatem wydział przedsiębiorstw miejskich podjął interwencję w sprawie usprawnienia komunikacji tramwajowej w godzinach porannych w sensie zwiększenia ilości kursujących wozów.

Rozbudowa szkolnictwa zawodowego

Nauczyciele duńscy wykładać będą w Łodzi

Przymus dokształcania. — Nowa szkoła w Łodzi. — Szkoła handlu morskiego w Gdyni. — Popieranie prywatnych szkół zawodowych

Jedną z najbardziej palących spraw w dziedzinie oświaty jest troska rządu o rozwój szkolnictwa zawodowego.

Od rozwoju szkolnictwa zawodowego uzależniony jest poziom naszego przemysłu. W chwili o-

becnej cała uwaga czynników miarodajnych skierowana jest na szkolnictwo dokształcające. W myśl bowiem weszłej ostatnio w życie ustawy przemysłowej, nie będzie się udzielać dyplomów czeladnikom bez ukończenia szkół

dokształcających. Dla utworzenia na terenie całego państwa dodatkowej sieci szkół dokształcających przewiduje nowy budżet ministerstwa zwiększone kredyty, które wyniosą w roku bieżącym przeszło 10 (dziesięć) milionów.

W dziedzinie szkolnictwa zawodowego przewidziana jest rozbudowa dotąd istniejących szkół zawodowych i utworzenie szeregu nowych.

Ministerstwo oświecenia, rozważając znaczenie Łodzi, jako miasta fabrycznego, kładzie specjalny nacisk na wyposażenie tego miasta w odpowiednie uczelnie zawodowe i wybudowanie dla nich gmachów. Tak więc przewidziane jest w przyszłym roku budżetowym wybudowanie całego szeregu nowych gmachów dla tych uczelni zawodowych, które nie mają dotąd swego pomieszczenia.

W najbliższych tygodniach otwiera ministerstwo w Łodzi nową uczelnię — zawodową szkołę gospodarczą.

Szkoła ta obejmie szeroki zakres działania i uwzględni działy gospodarstwa społecznego (kurs 2-letni, wymagane 6 klas gimnazjalnych), gospodarstwa domowego i wykształcenia społecznego (1 - roczny), dokształcenia robotnic fabrycznych w zakresie potrzeb wieloletnich.

Szkoła otrzyma własny gmach. Wykładającymi prócz nauczycieli polskich będą również specjalnie zaangażowani nauczyciele duńscy.

Tyle co do szkolnictwa zawodowego w Łodzi.

W innych miastach, Lwowie, Krakowie i Wilnie, przewidziana jest rozbudowa dotąd istniejących szkół technicznych przy rozszerzeniu działu nauki.

W Gdyni, nowym porcie polskim, powstanie w roku 1929 pierwsza w Polsce szkoła zawodowa handlu morskiego i techniki portowej. Powstanie tej szkoły posiadać będzie niezwykle doniosłe znaczenie dla rozwoju naszej żeglugi handlowej.

Ministerstwo dbające również o poziom i rozwój zawodowego szkolnictwa prywatnego udziela specjalnych subsydjów szkołom, otwieranym z inicjatywy prywatnej. Na ten cel służy podatek przemysłowy na szkoły zawodowe.

Popierając w ten sposób szkolnictwo zawodowe spełnia rząd podstawowy postulat polityki przemysłowej państwa.

Józ. Kam.

Kursy handlowe

Jak się dowiadujemy, znane na terenie Łodzi od szeregu lat kursy handlowe przy związku zawodowym pracowników handlowych i biurowych m. Łodzi (Al. Kościuszki 21), znów rozpoczęły zapisy na wykłady języków obcych i buchalterji.

Kursy te zapełniają lukę w naszych wieczorowych organizacjach oświatowych dla sfer pracującej w biurowości.

Trzeba przyznać, że postęp w organizacji biurowej, oraz coraz nowe wymagania stawiane pracownikom biurowym usprawiedliwiają konieczność podniesienia zdolności oraz wiedzy handlowej.

Temu właśnie żądaniu zadość czynią kursy handlowe przy związku i spodziewać się należy, że pracownicy biurowi biorąc pod uwagę wyjątkowo niską opłatę, umożliwiającą wszystkim korzystanie z wykładów, zapiszą się na wieczorowe kursy handlowe przy związku.

Szkoła Gospodarczo-Społeczna otwarta zostanie w d. 1 października w Łodzi

Otwarcie szkoły gospodarczo-społecznej stowarzyszenia „Służba Obywatelska” nastąpi w dniu 1-go października r. b. Zapisy przyjmują kancelaria w lokalu szkoły przy ul. Sienkiewicza 61, od dnia 17 września r. b. w godz. od 9-ej — 14-ej

Szkoła uzyskała koncesję z prawami pełnymi szkół państwowych.

Szkoła Gospodarczo-Społeczna w Łodzi ma na celu przygotowanie:

1) Zawodowych pracowników: sanatorów, kolonji letnich, ognisk, tanich kuchen, herbaciarni, i t. p. instytucji społecznych o charakterze gospodarczym. Oprócz wiadomości fachowych, niezbędnych do umiejętnego wypełnienia wymienionych wyżej funkcji, celem szkoły jest dać swym wychowankom ogólną kulturę społeczną.

Obowiązkiem szkoły jest rozwinięcie w uczniach zmysłu społecznego w tym stopniu, ażeby nie traktowały swej pracy wyłącznie jako źródła dochodu, ale widziały w niej środek służenia ogółowi w sposób możliwie najwydatniejszy.

2. Młodych dziewcząt do prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie potrzeb rodzinnych.

3. Dokształcania kobiet w działach gospodarstwa domowego. Szkoła obejmuje działy:

a) szkołę i kursy gospodarczo-społeczne, przygotowujące do pracy zawodowej;

b) szkołę i kursy gospodarstwa domowego w zakresie potrzeb rodzinnych;

c) kursy dokształcające wieczorowe.

Nauka w szkole gospodarczo-społecznej trwa dwa lata; w szkole gospodarstwa domowego 1 rok; kursy — od 1 do 6 miesięcy. Program szkoły ściśle zastosowany do zadań szkoły i stawianych przez nią wymagań.

Program szkoły gospodarczo-społecznej dwuletniej obejmuje przedmioty z zakresu nauk społecznych, zawodowych i zajęcia praktyczne. Wykładane będą: etyka, ekonomia społeczna, nauka obywatelstwa, higiena, rachunkowość, estetyka mieszkań, teoria gospodarstwa, towaroznawstwo, psychologia społeczna, ustawodawstwo społeczne i ochrona kobiety, administracja, organizacja pracy. Ponadto na seminarjach społecznych zapoznawać się będą uczenie z instytucjami gospodarczo-społecznymi. Zajęcia praktyczne obejmują: zajęcia w kuchni, szwalni, pralni i prasowni.

W drugim roku nauki ostatnie sześć miesięcy przeznaczają się na praktykę w instytucjach społeczno-gospodarczych, która ma wykazać dostateczne do pracy zawodowej uzdolnienie. Z pracy tej wymagane będzie piśmienne sprawozdanie.

Program szkoły jednorocznej obejmuje przedmioty teoretyczne i praktyczne. Dla zaznajomienia ucznia z najnowszymi metodami pracy w zakresie gospodarstwa domowego, wprowadzone są następujące przedmioty teoretyczne: teoria gospodarstwa, higiena ogólna, higiena dziecka, pomoc w nagłych wypadkach, towaroznawstwo i chemja życia codziennego, rachunkowość domowa i prowa-

denie ksiąg gospodarczych, nauka obywatelstwa, estetyka mieszkań. Zajęcia praktyczne obejmują: zajęcia w kuchni, szwalni, pralni i prasowni, wreszcie porządki domowe.

Do szkoły dwuletniej zawodowej przyjmują się uczenie ze świadectwami z sześciu klas szkoły średniej, względnie wyższych klas. Obowiązuje ukończenie najmniej 17 lat. Opłaty szkolne wynoszą: wpisowe 15 zł., opłata za naukę i zużycie produktów 50 zł. miesięcznie.

Do szkoły jednorocznej przyjmuje się dziewczęta najmniej 14-

letnie, po ukończeniu szkoły powszechnej 7-klasowej lub 4 klas szkoły średniej względnie wyższych klas. Opłaty wynoszą: wpisowe 10 zł., za naukę i zużycie produktów 30 zł. miesięcznie.

Kursy uruchomione będą trochę później.

Wobec zastosowania najnowszych metod w pracy liczba miejsc będzie ściśle ograniczona, dla tego też pożądanym byłoby, by osoby, które pragną rzeczywiście tę szkołę ukończyć, zapisywały się zaraz po rozpoczęciu zapisów.

Praktyki nauczycielskie w średnich szkołach łódzkich

Na podstawie okólnika kuratorium szkolnego łódzkiego z dn. 14 czerwca 1928 r. ogłoszono wykaz szkół, w których wolno odbywać praktykę przedegzaminacyjną na nauczycieli szkół średnich.

a) Szkoły średnie ogólnokształcące

w Łodzi:

1. Miejskiemu gimnazjum męskiemu im. Józefa Piłsudskiego
2. Gimnazjum męskiemu Zgromadzenia Kupców,
3. Gimnazjum męskiemu im. ks. Ignacego Skorupki,
4. Gimnazjum męskiemu Kazimierza Tomaszewskiego,
5. Gimnazjum męskiemu Społecznemu,
6. I Gimnazjum męskiemu Tow. Żyd. Szkół Średnich,
7. Gimnazjum męskiemu Łódzkie go Stow. Popier. Średn. Wykształcenia Handlowego
8. Gimnazjum żeńskiemu Heleny Miklaszewskiej,
9. Gimnazjum żeńskiemu Janiny Prysiewiczówny,
10. Gimnazjum żeńskiemu Zofji Petkowskiej i Wiktorji Macińskiej,

b) Seminarja nauczycielskie

w Łodzi:

1. seminarjum miejskiemu męskiemu im. E. Estkowskiego,
2. seminarjum miejskiemu żeńskiemu im. A. Szycówny.

Przy tej okazji prostujemy przeoczenie, jakie się wkrało do Głosu Polskiego z dn. 7 bm. do wykazu szkół średnich posiadających prawa państwowe, a mianowicie w punkcie III powinno być: „Niepełne prawa gimnazjów państwowych z zastrzeżeniem”.

Fryzjerzy w opałach

Co szósty zakład dobry Czterech pracowników na dziesięciu nie zna przepisów

Wydział zdrowotności publicznej magistratu przeprowadził oględziny sanitarne wszystkich zakładów fryzjerskich, znajdujących się na terenie m. Łodzi.

W wyniku tych oględzin stwierdzono uchybienia w 303 zakładach i postawiono wniosek o likwidację 18 zakładów.

Na ogólną liczbę 387 zakładów, które poddano oględzinom, zaledwie 66 zakładów, a więc 17 proc. ogólnej liczby, zastano w stanie dobrym.

Zakładom, które nie usunęły uchybień w terminach, wyznaczonych przez oddział sanitarny, spisano protokoły, które wraz z wnioskami o ukaranie przestano do starostwa grodzkiego.

Przy dokonywaniu oględzin, stwierdzono, iż około 40 proc. ogólnej liczby zatrudnionych w zakładach pracowników nie zna obowiązków przepisów.

W związku z powyższymi wynikami oględzin, oddział sanitarny wydziału zdrowotności publicznej wydał zarządzenia w sprawie stałej i systematycznej kontroli stanu sanitarnego oraz przestrzegania obowiązujących przepisów w zakładach fryzjerskich. (m)

— 0 —

profesow. „Lokator“

W związku z odbytym we Lwowie zjazdem lokatorskim, towarzystwa „Lokator“ zwołuje wielki wiec lokatorski.

Na wiecu tym owawiana będzie sprawa zamierzanej podwyżki komornego i w myśl przyjętej na zjeździe uchwały, uchwalony zostanie protest przeciwko tej podwyżce

(b)

Poeta Wandurski oskarżony o komunizm nie stawiał się wczoraj na rozprawę sądową

W swoim czasie głośne było aresztowanie znanego i cenionego literata p. Witolda Wandurskiego w którego sprawie interwenjował związek literatów polskich.

P. Wandurski w końcu lutego b. roku został aresztowany wraz z Zygmuntem Kowalskim, Heleną Mąkolą, Kalińskim i Ledermanem pod zarzutem działalności antypaństwowej.

Aresztowanie nastąpiło przed kawiarnią „Bristol“ dokąd wyżej wymienieni udali się po jakimś poufne zebraniu, które odbyło się w księgarni „Książka“, przy ul. Zielonej 9.

Podczas przeprowadzonej u p. Wandurskiego rewizji, znaleziono u niego protest przeciwko unieważnieniu listy wyborczej do sejmiku nr. 13 oraz list nadesłany przez ukraiński teatr robotniczy z prośbą o pożyczenie jakiejś sztuki Andrejewa.

W czasie rewizji, jakiej dokonała policja polityczna u innych aresztowanych znaleziono wiele materiału obciążającego, który posłużył urzędowi prokuratorskiemu do wytoczenia wszystkim aresztowanym procesy o działalność wyrośniętą.

Sprawa ta znalazła się w dniu

wczorajszym na wokandzie łódzkiego sądu okręgowego.

Wobec niestawienia się głównego oskarżonego p. Wandurskiego, prokurator Żabiński występujący w procesie tym jako rzecznik oskarżenia zgłosił wniosek odroczenia rozprawy oraz wydania na kazu aresztowania p. Wandurskiego.

Sąd przychylił się do obydwu wniosków.

Jak się dowiadujemy p. Wandurski opuścił granice Polski.

an.

Pojedynek lekarzy łódzkich odbył się w tych dniach i zakończył się bezkrwawo

Przed paru dniami odbył się pojedynek dwóch lekarzy łódzkich dr. K., znanego działacza politycznego i dr. H. Pojedynek ten był następstwem długotrwałego zatargu pomiędzy obu lekarzami na tle zawodowemu, w związku z objęciem stanowiska w jednym ze szpitali łódzkich. Zatarg zakończył się usunięciem dr. K. ze szpitala. Wówczas dr. K. wysłał do dr. H. list niezmiernie obraźliwej treści z ordynarnymi wymysłami. Dr. H. nie reagował na list powyższy.

Incydent ten pozostałby bez następstw, gdyby nie przypadkowe spotkanie obu lekarzy w lokalu magistratu łódzkiego. Po ostrej wymianie zdań doszło do rękoczynów, a wreszcie do wysłania sekundantów. Aliści dr. K. zakwestjonował honorowość dr. H. motywując to faktem, iż ten nie zareagował na obraźliwy list, jaki w swoim czasie od niego otrzymał. Sprawa honorowości dr. H. oparła się o izbę lekarską, gdzie wydano orzeczenie, iż dr. H. jest

honorowy i zdolny do udzielenia satysfakcji. Wobec tego sprawie honorowej pomiędzy dwoma lekarzami nadany został normalny bieg i skończyło się na pojedynku.

Spotkanie miało miejsce przed paru dniami o świcie w lasku pod Łodzią. Pojedynek odbył się na pistolety. Nastąpiła wymiana strzałów. Pierwszy z przeciwników strzelił w ziemię, drugi wypalił w powietrze. Honorowi stało się żadość. Adwersarze rozeszli się, nie podawszy sobie rąk. (i)

Matkobójca

Uderzeniem młotka w skroń Wrzejszak zamordował matkę

We wsi Mąkolice pod Łodzią rozegrała się straszna tragedia, która wzburzyła całą okolicę.

W mieszkaniu niejakiej Franciszki Wrzejszak, liczącej 58 lat, znaleziono właścicielkę mieszkania martwą w kałuży krwi.

Zaalarmowano posterunek policji i lekarza, przyczem stwierdzono, że Wrzejszakowa padła ofiarą bestjałskiego mordu, dokonanego przy pomocy dużego młotka, którego uderzenie w skroń pozbawiło ją życia.

Dochodzenie prowadzone przez policję trafiło na cały szereg poszlak, przemawiających przeciwko synowi Wrzejszakowi Janowi, którego buty okrwawione znaleziono w pokoju zamordowanej, choć mieszkał on w innym domu. Aresztowany Wrzejszak nie przyznał się do winy, lecz tłumaczenia jego raczej potwierdzają oskarżenie.

Osadzono go w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego. b)

Na gruzach Rozpry Pogorzelnicy znajdują się w skrajnej nędzy

Jak już donosiliśmy, czerwony krzyż przesłał dla pogorzelników Rozpry transport bielizny i kółder dla podziału pomiędzy najbardziej poszkodowanych obywateli.

Z inicjatywy łodzian, którzy poprzednio mieszkali w Rozprze powstał komitet ratunkowy, do którego wejdą przedstawiciele rządu i samorządu miejskiego, oraz szereg warstwy społeczeństwa

łódzkiego. Nędza wśród pogorzelników jest ogromna, gdyż wielu z nich prócz dachu nad głową i dobytku straciło warsztaty pracy i obecnie całe rodziny znajdują się w skrajnej nędzy bez możliwości zarobkowania.

Lokalne władze przystępują do akcji budowlanej i na ten cel mają być dostarczone drzewo z zapasów rządowych. (b)

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI

Dziś, wtorek, i w dalszym ciągu w czwartek oraz do niedzieli wieczorem włącznik „Dzieje Grzechu“ Stefana Żeromskiego.

Jutro, środa, raz jeszcze na przedstawieniu wieczorowym „Księżniczka Turandot“. Ceny popularne.

W sobotę o godz. 4 po południu po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowym „Golem“.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI

W niedzielę o godz. 12 w południe inauguracja przedstawień dziecięcych w teatrze miejskim.

Dana będzie po raz pierwszy bajka w 3 aktach p. Szelburg-Zarembiny „Zaklęta żaba i Jaś chwał“ z Zofią Tarkiewiczówną i A. Michałakiem w rolach tytułowych.

Reżyseruje Konstancy Tarkiewicz.

JURZEJSZA REWJA w FILHARMONII

Jak już zaznaczyliśmy, jutro o godz. 8.30 wieczorem odbędzie się w Filharmonii zapowiadzana wielka rewja artystów p. t. „Nareszcie jesteście“. Udział biorą ulubieńcy publiczności: Marjan Rentgen, Stefania Betcherowa, Eugeniusz Koszutski, Tosca Komornicka oraz osiem Koszutski girls. Muzyka Wiehlera, J. Petersburskiego, A. Rapackiego, Falla i Lehara. Bilety sprzedaje kasa Filharmonii.

TEATR KAMERALNY

Dziś oraz do czwartku wieczorem włącznik „Papierowy kochanek“ Jerzego Szaniawskiego.

W piątek rozpoczyna na scenach teatru kameralnego występy znakomity artysta scen warszawskich Stefan Jarcz w swojej popisowej kreacji kasjera Brotenneau w sztuce Fiers'a i Caillevet'a „Romans pana kasjera“.

Brudne domy

Właściciele domów ukarani.

W wyniku oględzin, dokonanych przez miejskie komisje sanitarne, wydział zdrowotności publicznej pociągnął do odpowiedzialności administracyjnej właścicieli następujących domów za przekroczenie przepisów regulaminu sanitarnego porządkowego, obowiązującego na terenie m. Łodzi: Wincentego Ratowskiego — Abramowskiego 30, Szymona Nikowskiego — Soła 11, Marka Majzlera — Wschodnia 43, Jakóba Fatłowicza — Kilińskiego 86, Szmula Hubela — Juljusza 28, Jana Ruszczaka — Juljusza 26, Grzegorza Kreniciera — Konstancyńska 42, Teofila Szymczaka — Sikawska 8, Chaima Zycera — Nowomiejska 31, Moszka Profesorskiego — Kilińskiego 48. (r)

Zamach samobójczy

Przy ul. Konstancyńskiej 30 znaleziono leżącą bez przytomności w kuchni służącą Wiktorję Błaszczuk, lat 19.

Okazało się, że Błaszczuk w celu samobójczym odkryła kurek u maszyny gazowej kładąc się spać.

Wezwane pogotowie odwiezło denatkę do szpitala. (b)

WIECZÓR TOWARZYSKI

Celem utrzymania nawiązanych stosunków towarzyskich podczas obu wycieczek ligi morskiej i rzecznej nad Polskie morze, zarząd łódzkiego oddziału postanowił urządzić w dniu 6 października w lokalu ligi (Piłkowska 92), wieczór towarzyski dla członków ligi morskiej i rzecznej oraz uczestników obu wycieczek.

„WIADOMOŚCI LITERACKIE“

Nr. 38 „Wiadomości Literackich“ przynosi artykuły: St. Jarcina „Księżniczka“ M. J. Toporowskiego o „rewolucji słów“, T. St. Klingslands o sensacyjnej książce Desbordes'a, szereg drobnych artykułków, przekład dwóch ustępów z „Rzeczy widzianych“ Ojertiego, całą stronę recenzji z książki, sprawozdanie K. Stromengera z premiery „Królowej Jadwigi“, kronikę francuska, dzieła bieżące.

W dniu 17 września b. r. po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach zmarł najukochańszy nasz Synek

Jerzyk Włodzio Połeński

przeżywszy dwa i pół roku.

Pogrzeb odbędzie się we środę dnia 19 września b. r. o godz. 4.00 po poł. z Kaplicy Cmentarza Ewangelickiego, ul. Cmentarna, Nieutuleniu w żalu

RODZICE

Na srebrnym ekranie

„Kropka nad i“

W dwóch kinach warszawskich wyświetlany jest obecnie z wielkim powodzeniem najnowszy obraz wytwórni „Leofilmu“ p. t. „Kropka nad i“. Cała prasa nie szczędzi pochwał reżyserowi Juliuszowi Gardanowi i operatorowi S. Steinwurlowi, którzy stworzyli z tego obrazu pierwszy polski film kameralny o wartościach artystycznych. „Kropka nad i“ — to nie szablonowy film krajowej produkcji, jakieś już wielokrotnie oglądali na ekranie, ale coś, co pod każdym względem wyodrębnia się i czaruje swym wdziękiem i prostotą.

Podaj, że najcenniejszą zaletą filmu (obok doskonałej reżyserii Gardana) jest jego treść liryczna i wzruszająca. Historia dwojga dusz, dwojga charakterów, młodziutkiej dziewczyny i wielkomejskiego lowelasa, przeprowadzona została prawdziwie po mistrzowsku. I to zarówno w pierwszej części filmu, jak i drugiej po latach dziesięciu. Lili Romska i Stefan Szware, kreujący te dwie postaci, włożyli w swe role maksimum swego talentu, a zapal jakimi odtwarzali obie postaci stworzył z tych ostatnich nie martwe rysunki, ale pulsującą prawdę życia i wnikliwym ujęciem parę bohaterów. To też niezwykłe, że publiczność warszawska z zapalem oklaskuje obie te kreacje i wita w osobie p. Romskiej nową i wybitną gwiazdę już nie tylko polską, ale i europejską.

Kino „Luna“

„Miłość, która zabija“

W filmie tym główne role grają Greta Mosheim i Paweł Wegener.

Na ankietę wielkiego miesięcznika berlińskiego „Uhu“ o tem, jak gwiazdy ekranu niemieckiego zabiegają o zachowanie uroku młodości i piękności, wśród licznych odpowiedzi, pełnych tajemnych recept i istic średniowiecznych praktyk, znalazła się również odpowiedź Greta Mosheim. Była to odpowiedź najkrótsza i najprostszą. Brzmiała ona mniej więcej tak następująco: „Wstaję dość wcześnie i filmuję. Wieczorem gram w teatrze. Poza tem myję się zwykłą zimną wodą i do włosów używam rumianku. Dużo pracy i umiarkowany sen to najlepsze środki kosmetyczne“. W słowach tych zawiera się cała Greta Mosheim z jej prostotą, bezpośredniością i swoistym naturalnym wdziękiem. W filmie, o którym mówimy Greta Mosheim sięga prawdziwych szczytów sztuki i odtworczej. Nie porywa, lecz przekonuje; nie zachwyca, lecz wzrusza.

Partnerem jej jest Paweł Wegener. Wokół tego człowieka i tego artysty unosi się pewien fluid tajemniczości. W spojrzeniu jego mongolskich oczu i w jego krótkich powolnych ruchach jest coś niesamowitego.

Film z Wegenerem nie może być złym, a Wegener w złych filmach nie gra.

Tych dwoje artystów wikła sce

Co usłyszymy dziś przez radio?

Warszawa (1111) — 13.00. Sygnal czasu, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie.

18.00. Koncert popołudniowy. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozińskiego i Apolinary Szeluta (fort.)

Sześć I. 1. Moniuszko Uwerturna Bajka — wykon. orkiestra. 2. Chopin: a) Nokturn f-moll, op. 55. b) Ballada g-moll, c) Walc e-moll — odegra p. A. Szeluta.

Część II. 3. L. Różycki: Monna Liza Gioconda, preludjum — wykon. orkiestra, 4. Ap. Szeluta: a) Nokturn fis-moll, op. 64 nr. 4, b) Romans fis-dur, op. 44, c) Mazur E-dur op. 63 nr. 41, d) Mazurek gis-moll op. 61 nr. 37, e) Oberek D-dur, op. 63, nr. 38, f) Polonez wojskowy Des-dur op. 43 nr. 3 — wykon. p. Ap. Szeluta.

19.00. Komunikat Tow. Zach. do hodowli koni w Polsce.

19.30. Odczyt p. t. „Jak zapobiegać gruźlicy u dzieci“.

20.05. Odczyt org. z racji Tygodnia Dziecka p. t. „Znaczenie wychowania fizycznego“ — wygl. pułk. J. Ulrych.

20.30. Koncert wieczorny.

22.30. Transmisja muzyki tanecznej. Frankfurt (428) —

20.15. Słuchowisko Lissauera „Bach“.

Królewiec (303) —

20.10. Operetka Lehara „Miłość cygańska“.

Lipsk (365) —

21.15. Sonaty wiolonczelowe: Beethovena G-moll i Giga A-moll.

Monachjum (535) —

20.05. Sceny z opery Mozarta „Wesele Figara“.

Kopenhaga (337) i Kalundborg (1153) 19.30. Opera Salomona „Leonora Christina“.

Lahti (1523) —

19.20. Kwartet smyczkowy Haydna.

Paryż (1750) —

20.45. Opera Reyera „Sygurd“.

Tuluza (391) —

21.20. Fragmenty z opery Debussyego „Pelleas i Melisande“.

Medjolan (549) —

20.50. Opera Mascagniego „Ratcliff“.

Wiedeń (517) —

20.05. Trio fortepianowe Es-dur Beethovena.

Budapeszt (555) —

19.00. Transmisja opery.

RENDEZ - VOUS.

Liczne rzesze łodzian spagnione dobrocynnego powietrza i godziwej rozrywki, dają sobie rendez-vous w zimowym ogrodzie na sali zimowej parku Stefańskiego w Rudzie Pabjanickiej.

Piękne sale, całkowite odnowione, za mieniono w wytworne i przytulne wnętrza ogrodu zimowego. Na sali przygrzewa świetna orkiestra oraz produkuje się wybitne sily artystyczne. Wystarczy wymienić słynne Dolores Girls. Po występie dancing.

Podobne lokale zagranicą cieszą się zrosunianiem powodzeniem. Onegdaj lokal był przepelniony przez liczne grupy wycieczkowe.

CHOROBY ZAKAŻNE U DZIECI.

Dziś, we wtorek, o godzinie 8 wiecz. dr. Iwaszkiewicz wygłosi w sal. tow. „Kropka Mleka“, przy ul. Zawadzkiej 37 odczyt n. t. „Choroby zakażne u dzieci“.

Jest to drugi odczyt z cyklu zorganizowanego przez wydział zdrowotności publicznej w czasie trwania „Tygodnia Dziecka“.

Kaszel, Chrypka, zakatarzenie gardła i oskrzeli

leczyć
**Tabletki „EMS“
MAGISTRA KLAWE**
które dzięki specjalnym sposobom przyrządzenia (aktywowanie) dają przy rozpuszczeniu w wodzie rozczyn możliwe zbliżony do świeżej wody naturalnej
Otrzytać można w każdej Aptece i Drogerji.

Opłaty za rejestrację przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych

W związku z notatką o wniesieniu przez pierwsze łódzkie stowarzyszenie detalistów woj. łódzkiego rekursu do urzędu wojewódzkiego w Łodzi, jako władzy nadzorczą magistratu m. Łodzi w sprawie pobierania opłat za potwierdzenie zgłoszenia przemysłu, oddział prasowy magistratu nadsyła nam następujące wyjaśnienie.

Opłata za potwierdzenie zgłoszenia przemysłu w wysokości 3.— pobierana jest na zasadzie uchwały rady miejskiej m. Łodzi z dnia 13 marca 1928 r. zatwierdzonej reskryptem urzędu wojewódzkiego w Łodzi LSM 1633 z dnia 21 lipca 1928 r.

W każdym bądź razie wniesienie rekursu w sprawie opłaty nie ma wpływu na dopełnienie obowiązku rejestracji, której termin kończy się w dniu 30 września b. r. Po upływie tego terminu stosowane będą wobec niezarejestrowanych kary przewidziane w art. 125 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowym, tj. grzywny do 1000 zł. lub aresztu do 14 dni.

„Hamburger Fremdenblatt” o kapitale amerykańskim na Górnym Śląsku

Omawiając pogłoski o toczących się rokowaniach z grupą Harrimana w sprawie sprzedaży kilku poważniejszych przedsiębiorstw na Górnym Śląsku, czasopismo „Hamburger Fremdenblatt” nr. 239 w artykule p. t. „Harriman in der Polnischen Montanindustrie” wyraża następujące poglądy:

„Przebieg tych przedsiębiorstw w ręce kapitału amerykańskiego stanowi nowy wielki cios zadany niemieckiemu elementowi na Górnym Śląsku, gdyż z tą chwilą w dziedzinie ciężkiego przem. na tym terenie pozostaną w rękach kapitału niemieckiego z większych przedsiębiorstw jedynie 3 ważniejsze przedsiębiorstwa.

Kapitał zaś amerykański będzie rozporządzał poza większością produkcji cynku, również i większą częścią ogólnej produkcji żelaza i około 20 proc. produkcji węgla. Te powyższe transakcje mają za cel osłabienie niemieckich wpływów na polskim Górnym Śląsku, wskazują na to warunki, pod jakimi doszło do porozumienia między rządem polskim a grupą Harrimana.

Zręcznie się przez rząd polski przysługujące mu w myśl polsko-niemieckiej konwencji genewskiej prawa przymusowego wyłączenia w przyszłości niektórych przedsiębiorstw, niepozbawiania w ciągu 20 lat swego portfelu akcyjnego, oraz do obsadzenia wyższych stanowisk tylko obywatelami polskimi i amerykańskimi, aż nadto jasno na to wskazują.”

Zrąmienne orzeczenie sądu apelacyjnego w sprawie upadłości firmy „Józef Fuks”

W roku ub. Sąd Okręgowy w wydziale handlowym ogłosił upadłość firmy „Józef Fuks sprzedaż obuwia” przy ul. Nowomiejskiej Nr. 20 w osobie jej właściciela, na skutek zgłoszonego podania przez samego Fuksa.

W upadłości tej po przeprowadzeniu wszelkich formalności, związanych ze zgłoszeniami wszystkich wierzytelności, został zawarty na skutek propozycji upadłego układ z wierzytelcami na następujących warunkach: upadły zobowiązał się zapłacić wierzytelcom 25 proc. ich należności, przyczem 10 proc. w gotówce, zaś 15 proc. weksłami z terminem zapłaty w sześciu miesięcznych ratach, poczynając od dnia uprawomocnienia się wyroku, zatwierdzającego układ powyższy.

Za układem na powyższych warunkach wypowiedziało się 20 wierzytelców przeciwko jednemu, a więc usławowa większość liczebna, wobec czego sąd okręgowy w Łodzi w Wydziale Handlowym po upływie 8-dniowego terminu, przewidzianego na zgłaszanie sprzeciwów przez wierzytelców przed przewodniczącym sędzią okr. Hertzbergem, w asystencji sędziów handl. Sachsa i Szujca w dniu 20 lutego 1928 r. układ powyższy zatwierdził uznając upadłego za uprawiedliwionego oraz zakwalifikował go do przywrócenia do czci kupieckiej.

Na wyrok powyższy pełnomocnik jedyne go wierzytelcy, niezgadzającego się na zawarcie u-

kładu — firmy „Manela i Borensztajn” złożył skargę apelacyjną prosząc o uchylenie wyroku, ponieważ upadły ukrył majątek przez niepodanie do aktywów masy upadłości 6000 zł. z weksli klijentów i wogóle złośliwe działanie na szkodę wierzytelców i za co będzie odpowiadał na drodze karnej.

Sprawę tę rozpoznawał sąd apelacyjny w Warszawie, który nie dotykając motywów, wyłączonej w skardze apelacyjnej pozostał takową bez rozpoznania, przyczem wydał znamienne orzeczenie, bardzo ważne dla wierzytelców w upadłości, a mianowicie, że o ile wierzytelcy obecni na zebraniu wierzytelców, w przedmiocie zawarcia układu, nie złożyli jednak-

do sądu wymaganego w art. 523 kod. handl. sprzeciwu swego przeciwko układowi w ciągu 8 dni od daty zawarcia układu, przestaje być uważany za oponenta i nie ma prawa ani stawać na posiedzeniu sądu w czasie rozprawy nad zatwierdzeniem układu, w charakterze sprzeciwiającego się mu ani, po wyroku I instancji apelować do wyższej instancji.

Innymi słowy mówiąc, ten tylko wierzytelcy w upadłości ma prawo złożyć skargę apelacyjną na wyrok sądu, zatwierdzający układ pojednawczy, który przedtem w terminie ośmiudniowym od daty zawarcia tego układu zgłosił swój sprzeciw co do zatwierdzenia go przez sąd.

TEC.

Upadłości i protesty Trudności gospodarcze Rumunii

Niepomyślne warunki atmosferyczne, jakie panowały w Rumunii w lecie roku bież., wpłynęły bardzo ujemnie na urodzaj niektórych plodów rolnych. W szczególności dotknięte zostały te rodzaje zbóż, które stanowią główną pozycję w eksporcie rumuńskim, a więc pszenica i kukurydza. Zbiory pszenicy i kukurydzy były w roku bieżącym w Rumunii tak słabe, że zachodzi obawa, iż nie zdołają one pokryć nawet zapotrzebowania na rynkach wewnętrznych. Wobec tego miarodajne czynniki już teraz projektują wielkie zakupy kukurydzy w Italii i Ameryce. W związku z tem zaostrzała się też sytuacja na rumuńskim rynku pieniężnym, bo wiem zagraniczne zakupy zboża związane będą z wielkimi inwestycjami kapitału. Ujemny wpływ na rozwój stosunków gospodarczych wywiera również powolne tempo rokowań pożyczkowych, jako też ciężkie warunki, od jakich Niemcy uzależniają swój udział w międzynarodowej akcji na rzecz stabilizacji waluty rumuńskiej.

Ogólna niepomyślna sytuacja gospodarcza kraju znajduje również swój wyraz w wielkiej ilości upadłości. W ciągu pierwszego półrocza r. b. ogłosiło upadłość w samym Bukareszcie 120 wielkich

firm, których pasywa dochodzą do 1.300.000.000 lei. Również protesty weksli mnożą się z zaskazującą szybkością. W ciągu pierwszych sześciu miesięcy roku bieżącego wartość podanych w Bukareszcie do protestu weksli wynosiła ponad 1.200 milionów lei.

Motocykl z koszykiem

firmy Harley Dawidson do sprzedania. Podieśna nr. 28, u gospodarza. 440—3

Dr. Trachtenberg Narutowicza Nr. 11 powrócił

Dr. med. **Jakób EYCHNER** powrócił Aleja I Maja 16, Tel. 11-24.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek (róg Rokicińskiego).
Tel. 1826 Dojazd tramwajami 18 i 10.
Od wtorku, dn. 18-go do poniedziałku dn. 23 września 1928 r. wł.
Pierwszy raz w Łodzi.
Dla dorosłych i młodzieży!

Bohaterskie serce

Dramat w 10 aktach, odtwarzający dzieje młodocianych dusz, zmagających się w pokusach i przeciwnościach życia.

W roli **Jean Forest** bohater głównej roli — głównego filmu „DWAJ MALCY”

W poczekalniach kina codziennie do godz. 22 audycje radiotelefoniczne

Przyszłość pyłu węglowego Wszechświatowa konferencja opałowa i siły pędnej

Największa, jaka kiedykolwiek się odbyła, konferencja wszechświatowa w sprawie opałowej i siły pędnej, zwołana została do Londynu na 24 września, zapowiadając swoje obrady do 6 października. Zapisano się już na nią 171 członków, przedstawicieli tyluż koncernów, należących do 30 państw. Na ostatniej tego rodzaju konferencji, odbytej w Bazylei w 1926 roku, głównym tematem była siła pędna węgla.

Produkcja węgla pozostaje niezmienną od 1913 roku, gdy w tym samym czasie produkcja benzyny potroiła się. Nadzwyczajna rozmaitość sposobów użytkowania „syntetycznego węgla” dla celów handlowo-przemysłowych zapowiadająca świetny rozwój tej produkcji w przyszłości, osiągnęła obecnie stadium, w którym wypadnie zastanowić poważnie nad zmianami, jakie trzeba będzie może przeprowadzić w stosunku do podstaw ekonomiki węglowej. W tym kierunku przyszłość zdaje się należeć do węgla sproszkowanego, do pyłu węglowego. Zapowiada się zaakceptowanie i zastosowanie na wielką skalę tego rodzaju paliwa przez angielską flotę handlową, która dotychczas nie używała go i dopiero przykłąd jednego z oceanicznych stat-

ków, którego podróż do Ameryki przy użyciu jako paliwa pyłu węglowego, kosztowała taniej, niż przy użyciu wszelkiej innej siły pędnej, skłonił warsztaty, budujące statki w Anglii, do konstrukcji palenisk na posilkowanie się pyłem węglowym, jako paliwem.

Inicjatywa w tym kierunku należy jednak do Niemiec. Podczas gdy w 1926 r. w Anglii nie więcej, niż 100 kotłów, opalanych było pyłem węglowym, było ich w Niemczech około 600. Rozwój pyłu węglowego, jako środka opałowego, może być prawdziwie nazwany baśnią powojenną. Kiedy po wojnie Niemcy zobowiązane zostały do dostarczenia Francji i Belgii wielkich ilości węgla, tak, że im samym pozostało go niewiele, zaczęły badać siłę opałową ciemno-brunatnego piasku węglowego, uważanego do owego czasu za bezwartościowy. Badania te dały tak zdumiewające wyniki, że lokomotywy kolejowe przeszły szybko na ten rodzaj paliwa. W Anglii strejk węglowy doprowadził do energicznego opróżnienia kopalń z tego „nieużytku”, za jaki przez długi czas miano pył węglowy, który okazuje się materiałem opałowym nader cennym. Obecnie głównym momentem, skłaniającym do po-

siłkowania się pyłem węglowym, jest stosunkowa wielka jego taniać.

Zachodzi wszakże obawa, że wielkie zapotrzebowanie tego produktu podniesie jego cenę. Nadto jego taniać związana jest z ceną węgla w bryłach. Wraz jednak z coraz bardziej rozpowszechnianiem się używaniem benzyny, jako siły pędnej, gazu do gotowania i elektryczności dla celów opałowych, zapotrzebowanie węgla kamiennego szybko zmniejsza się. Rzeczoznawcy zapowiadają też, że w bliskiej przyszłości tylko owe „nieużytki” węglowe będą opłacały koszty ich wydobycia z kopalń.

Poza sprawą węgla, jako siły opałowej, będzie jednym z najbardziej interesujących odczytów, ogłoszonych na zapowiadzaną konferencję, odczyt dr. Kissela: o użytkowaniu węgla, jako środka użyźniającego. Wiadomo, że w Niemczech próby, czynione w tym kierunku dały tak zdumiewające wyniki, iż zapowiadają na przyszły rok zbiory ziarna, przewyższające potrzeby całego kraju. Ze wszystkich tych względów konferencja zapowiada się bardzo interesująco.

Bilans Banku Polskiego

Bilans Banku Polskiego za pierwszą dekadę września b. roku w pozycji kruszec (606,8 mil. zł.) waluty, dewizy i należności zagraniczne zaliczane do pokrycia (467,3 mil. zł.) zmniejszyły się o 12,1 mil. zł. do łącznej sumy 1.074,1 mil. zł., natomiast waluty i dewizy niezaliczane do pokrycia wzrosły o 4,6 mil. zł. (204,2 mil. zł.); zatem suma netto walut i dewiz zmniejszyła się o 7 mil. zł. Portfel wekslowy zmniejszył się o 1,8 mil. zł. (631,4 mil. zł.) Pożyczki zabezpieczone papierami wzrosły o 242 tys. zł. (75 mil. zł.)

Natychmiast płatne zobowiązania (569,6 mil. zł.) i obieg biletów bankowych (1,187,5 mil. zł.) zmniejszyły się łącznie o 2,9 mil. zł. do sumy 1.175,2 mil. zł. Przyjęty do zapasu Banku stan polskich monet srebrnych i bilonu wynosi 1,5 mil. zł. Inne pozycje bez większych zmian.

Loteria państwowa 5-ta klasa — 10 dzień Główniejsze wygrane

25.000 zł. nr. 34337 134008
10.000 zł. nr. 46068
5.000 zł. nr. 137899
3.000 zł. nr. 7883 57149
66767 75679 91793
2.000 zł. nr. 10990 42486
63230 86049 116706 129533 134388
1.000 zł. nr. 895 14121 29473
29998 45437 55659 56702 88986
96189 100-17 103462 104596 10 916
109706 111690 124470 127054
130413 130521 142342 145821
600 zł. nr. 7395 12433 19670
30247 66626 71843 71774 79467
80702 85949 96484 96086 112689
126816 144764 144106 151242

Rynek pieniężny Ceduła giełdy pieniężnej warszawskiej

AKCJE:
Bank Polski 180.—
Bank Zarobkowy 80.—
Kijewski 95.—
Firley 68.—
Węgiel 100.—, 99.50
Starachowice 53.—, 53
Zawlercie 24.—
Częstocice 60.—
Łazy 8.—
Nobel 30.50
Zieleniewski 135.—
Klucze 7.15

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE:

Dolarówka 90.75, 91.50
5 proc. konwersyjna 67.—
5 proc. konwers. kolejowa 61.10
Dolarowa 87.—, 86.—
Kolejowa 103.—
8 proc. B-ku Gosp. Krajowego 94.—
8 proc. Przem. Polsk. 91.50
4 proc. listy zastawne ziemskie 49.—
4 i pół proc. listy zastawne ziemskie 41.50, 52.75
8 proc. listy zastawne ziemskie 79.—
4 i pół proc. Tow. Kred. m. Warszawy zł. 52.50
8 proc. Tow. Kredyt. m. Warszawy zł. 72.50
5 proc. m. Łodzi 53.25
8 proc. m. Łodzi 67.—
Pożyczka inwestycyjna 128.—, 127.50
Pożyczka stabilizacyjna 93.—

GOTÓWKA CZEKI:

Belgia 123.91
Holandia 357.45
Kopenhaga 237.75
Londyn 43.25
New York 8.90
Paryż 26.42 i pół
Szwajcaria 171.60
Wiedeń 125.54
Włochy 46.62 i pół
Marka niemiecka 212.45

Dr. med. Adam Bender

Choroby wewnętrzne
Specjalność serca.
Przejazd nr. 30, tel. 54-63
Przyjmuje od 5-7 po poł.

Lekarz-Dentysta
E. Gliksman-Freundlichowa
powróciła
Zawadzka 16a — Wólczańska 2.
Tel. 64-47.

Dr. B. DONCHIN
Specjalista chorób oczu
powrócił do kraju
przyjmuje codziennie od 10-11 i od 4-7, w niedziele od 10-11 pp.
ul. Moniuszki 1.
tel. 9-97.

Lek. Dentysta
M. Perimutrowa
Cegielniana 15. Tel. 29-39.
Gość. przyjęć: od 10-11 i od 5.30-8.

MIMOZA

Dziś Dziś

Wielka Premjera filmu rosyjskiego p. t. „**GEHENNA MIŁOŚCI**”
W rolach głównych: Iwan Petrowicz, Vivian Gibson, Bruno Kastner, George Aleksander.
Chęć uniknąć natłoku uprasza się Sz. Publiczność o przybywanie na pierwsze seansy
Następny program „Napiętnowana”

Kalejdoskopowe dzieje słynnego brylantu „ORŁOW” w 12 aktach
Do powyższego obrazu został zaangażowany **Chór rosyjski!**
Kasa czynna od z. 4-ej. Początek punktualnie o g. 8:50
Następny program „Napiętnowana”

NA NAJDOGODNIEJSZYCH WARUNKACH SPŁATY MIESIĘCZNE LUB TYGODNIOWE

ubrać się możesz tylko w Zakładzie Krawieckim Męskim **J. CETTERA** (istn. od 1911 r.) Łódź, Piotrkowska 229,

gdzie wszelkie zamówienia wykonuje się z towarów bielskich, tomaszowskich, zgierskich i innych. Wykonanie akuradne. Usługa solidna. **Urzędnikom państwowym i komunalnym specjalny rabat.** Wykonanie akuradne. Usługa solidna

BACZNOŚĆ FRYZZERZY!
W czwartek dnia 20 b. m. o godzinie 8-ej wieczorem w lokalu własnym przy ul. Sienkiewicza 34, odbędzie się
ogólne zebranie
w sprawie akcji podwyżkowej.
Zarząd związku
Pracowników Fryzjerskich w Łodzi.

Przedszkole i Kompletty Przygotowawcze
(Syst. Dr Decroly'ego)
Pauliny Tyllerówny
Gdańska 44, parter. Zapisy dzieci codziennie od 4-6 po poł.

OTWARCIE
Szkoły Gospodarczo-Społecznej Stowarzyszenia „Służba Obywatelska”
z pełnymi prawami szkół państwowych nastąpi 1.X r. b.
Zapisy przyjmuje kancelarja od 17 września r. b. w lokalu szkoły przy ulicy Sienkiewicza 61, III p. w godz. od 9-ej—14-ej.
Do szkoły gospodarczo-społecznej przyjmuje się uczennice z wykształceniem **najmniej 6 klas** do rocznej szkoły gospodarczej—po skończeniu szkoły powszechnej lub **4 klas szkoły średniej** wzgl. wyższych klas.
Liczba miejsc w szkole wobec nowoczesnych metod nauczania ściśle ograniczona.

Większy
LOKAL Fabryczny
(budynek Ched) 3200 m. z transmisją, oświetleniem elektrycznym, parowym ogrzewaniem. Maszyna parowa 200 HP. z kotłem parowym 80 t m., nadający się dla tkalni, farbiarni i wykończalni, obecnie zajęty przez firmę Józef Babad, od 1 stycznia 1929 r. do wydzierżawienia.
Bliższe wiadomości: **Wólczajska 239, I. Bauer.** 631-1

Ogrodnicy! Uwaga!
Doniczki tekturowe „Sad” produkowane przez firmę **E. SADOKIERSKI w Łodzi** ul. Zielona 27, tel. 17-89, znajdujące się na **Wystawie Ogrodniczej w Łodzi** są **niezbędne** przy hodowli wszelkich roślin, a zwłaszcza wczesnych warzyw.

Baczność, Fryzjerzy!!!
Woda kolońska i kwiatowa kg. od zł. 3.20
„Vegetal” „ od „ 1.40
„Mydło do golenia „Oro” „ 6.—
Brylantyna „ 3.40
Narzędzia fryzjerskie stalowe i platerowane po cenach fabrycznych **J. DRUKER, Zawadzka 11** — tylko w firmie **J. DRUKER, telef.: 75-92**

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH
„KOWALSKINA”
USUWA NAJSILNIEJSZE **BÓLE GŁOWY**
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA „AP. KOWALSKI” WARSZAWA

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej
u-r. MARJI LEWINSONOWEJ 401-8
Cegielniana 6, m. 3, telefon 43-63.

Prenumerata miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odnośnienie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 5.—; zagranicę — zł. 7.20.

KROJE ULLSTEINA, według których każda gospodyni z łatwością sama szyć może, gdyż są tak dokładnie opisane, że same mówią, w jaki sposób zestawić poszczególne części kroju, gdzie powinny być fałdy i plisy itp. **KROJE ULLSTEINA** 3000 ostatnich fasonów do stać można po cenie od zł. 0,60 do 1,75 w firmie
Juljusz Rozner
Łódź, Piotrkowska 98

Kino Spół. Prac. Państw.
Sienkiewicza 40.

Dziś uroczysta premjera!
„Przedpiekle”
pg. najpoczytniejszej powieści **Gabryeli Zapolskiej**
W rolach głównych:
Eliza Porta, Werner Krauss, Dagny Servaes i André Nox
Następny program:
„Romans Arcyksięcia”
W rolach głównych:
HARRY LEDICKE i XENIA DESNI

W dni powszednie, z wyjątkiem sobót, początek seansów o g. 5 m 30, zaś w soboty, niedziele i święta o godz. 2-ej po poł. Ostatni seans o godz. 9.30. — Na 1-szy seans ceny miejsc niższe.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet dentystyczny przy Górnym Rynku **Piotrkowska 294, tel. 22-89** przy przystanku (tramw. pabjanickich) przyjmuje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 7-ej po poł. Szczepienie ospy analizy (mocz, krew, płwocin etc.) operacje opatrunki.
Porada 3 złote. Wizyty na mieście Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele świetlne. Elektryzacja. Naświetlanie lampą kwarcową. Roentgen. Zęby sztuczne, korony złote platynowe i mosty
W niedziele i święta do godz. 2 no poł

Dr. med. LUBICZ
Cegielniana 43
Tel. 41 32.
powrócił.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopielichowych. Naświetlanie lampą kwarcową.
Przyjmuje od g. 8 do 10 rano i od 5-8 wiecz.
Dla pań od 5-5 oddzielna poczekalnia

Doktor Wołkowyski
powrócił
Cegielniana 25
tel. 26-87
Choroby skórne i weneryczne. Leczenie lampą kwarcową.
Przyjmuje od godz. 8-10 r. 12-2 i 4-8 w. w niedziele i święta od 9-1.
Dla pań od 4-5. Oddzielna poczekalnia

Dr. med. St. Bibergal Moniuszki II
tel. 65 22,
Choroby skórne i weneryczne elektroterapia
Przyjmuje od 8-10 i od 5-8 wiecz.

L-O-K-A-L
na biuro i skład
na parterze lub 1-em piętrze składający się z 3-4-ch dużych pokoi na ulicy Piotrkowskiej między Narutowicza a Moniuszki lub w najbliższej okolicy tego odcinka poszukiwany.
Ewentualna zamiana na 4 pokoje na tym samym oddz. na 2-gim piętrze.
Łask. oferty składać do Administracji „Głosu” sub „A. J. 1500”.

Gimnastyka, Rytmika, Taniec artystyczny
Zina Kruszówna
Południowa 3, mieszk. 45 tel. 57-66.
Kompletty dla dzieci od lat 4. Gimnastyka higieniczna dla pań. Zapisy codziennie, prócz niedziel, od 12-2. — Tel. 57-66.
Dla pań pracujących kompletty wieczorowe.

OGŁOSZENIA DROBNE.

KUPNO I SPRZEDAŻ
NA WYPŁATE!
Najniższe ceny! Najdogodniejsze warunki. Towary na damskie, męskie płaszcze, kostjmy, ubrania, suknie Crep-de chine, popelina we wszystkich kolorach, towary na bieliznę, firanki poleca Leon Rubaszkin, Kilńskiego 44. 844-8-890

DO SPRZEDANIA
2 place przy ul. Wacława Wiadomości Kilińskiego 218, Janowski. 565-3

KUPIE
pokój jadalny, modny, tylko pierwszorzędnej roboty (Wutke, Thiede) mało używany. Oferty pod „Mar”. 614-2

LOKALE I MIESZKANIA
SKLEP
spożywczo-kolonialny z dobrą klientelą z powodu podeszłego wieku właściciela od zaraz do sprzedania. Wiadomość: Łódź, ul. Wólczajska 79, w sklepie. 601-1

Vis-Bata
Piotrkowska 63
cała ta stronica zarezerwowana dla powyższej firmy na niedzielę dn. 25 b. m.

GOŚCÓW
DONIESIENIA ROZM.
z własnymi rowerami i krawców poszukuje Kiersz, Zeromskiego 91. 625-1

INTELIĞENTNA
izraelitka z dobrymi świadectwami otrzyma korzystną posadę. Biuro Nauczycielskie Adamowiczowej, Piotrkowska 91. 597-1

CHŁOPIEC
potrzebny do terminu. Orla № 25, Stolarnia. 599-2

STROJENIE
fortepianów i pianin, Gdańska 57 m. 3, front 1 p. Tnl. 72-79. 528-4

TKANIE DZIUR
w garderobie. Tkalnia sztuczna, Piotrkowska 92. 469-10

POTRZEBNA
zdolna panna do haftu ręcznego. Główna 18, m. 28. C. Modzelewska. 608-2

DZIEWCZYNA
chętna do pracy, do domu chrześc. poszukiwana. Zgłoszenia: ul. Anny 21, front m. 10. 612-2

CHŁOPCA
silnego do wózka, znającego miasto przyjmę zaraz „Kozminek” Główna 51. 606-1

CHŁOPIEC
potrzebny do terminu. Orla № 25, Stolarnia. 599-2

CHŁOPCA
silnego do wózka, znającego miasto przyjmę zaraz „Kozminek” Główna 51. 606-1

ZGUBIONO
książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. w Łodzi, na nazwisko Eugenjusza Niedźwiedzińskiego, zam. Główna 50. 9616-5

ZGUBIONO
kwit inkasowy za № 10703, wydany przez Bank Spółek Zarobkowych w Łodzi, na sumę zł. 400.— na imię I. Wajskola. Kwit powyższy unieważniam. 61-1

ZGUBIONO
kwit inkasowy za № 10703, wydany przez Bank Spółek Zarobkowych w Łodzi, na sumę zł. 400.— na imię I. Wajskola. Kwit powyższy unieważniam. 61-1

Ogłoszenie za wiersz milimetrowy i szpaltowy 1 strona i wtekście 40 groszy, strona 5 szpalt. — Nekrologi 30 gr. str. 5 szpalt. — Nadesłana po tekście 30 gr. strona 5 szpalt. — Zwyczajne 10 groszy str. 10 szpalt. — Ogłoszenia zreg. czynowe i zaślubinowe 10 złot. — Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 proc. zaś za zagranicznych o 100 procent drożej.